

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 28-03-2023

Mødedato	Tirsdag d. 28. marts 2023 kl. 08:30
Mødested	M.5/rådhuset
Mødedeltagere	Eva Pinnerup, Kurt Mosgaard, Stine Isaksen, Lars Mogensen, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols.....	3
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk	5
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan	7
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri).....	9
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan	11
Indsatsplan for beskyttelse af grundvand og drikkevand - Karup-området og Sparkær Vandværk.....	13
Forslag til tillæg for Kommuneplan 2017-2029 for retningslinjer for vindmøller i Viborg Kommune	16
Igangsætning af planlægning for solceller ved Karup Kartoffelmelfabrik.....	19
Stillingtagen til planlægning for trætophytter og fællesfaciliteter ved Hjarbæk Fjord.....	22
Grøn Pulje - justering af administrationsgrundlag.....	25
Sejbækvej 26, 8800 Viborg: Ansøgning om etablering af entreprenørvirksomhed i landzone.....	27
Bjerring Hede 15, 8850 Bjerringbro: Ansøgning om trialbane i landzone.....	30
Temadrøftelse om inspirationsforum og ungeklimaråd.....	32
Godkendelse af projekt for etablering af varmepumpe på Cityværket ved Nørresø i Viborg.....	34
Ansøgning om tilskud til fjernvarmeprojekt i Løvel, Rødding og Vammen.....	36
Orientering om interesse for fjernvarme i gasforsynede byer.....	38
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019, omlægning af renseanlægsstrukturen	41
Ansøgning om etablering af en 30 meter lang bro ved Søværket.....	44
Permanent ophør af iltning i Viborg Nørresø.....	47
Gener fra hættemågekoloni i Søndre Mose.....	50
Status for naturgenopretning af Hjarbæk Fjord på baggrund af oprettelse af kystvandråd (orientering	53
Oprettelse af kystvandråd for den centrale del af Limfjorden (bevillingssag).....	56
Orientering om årsregnskab 2022.....	60
Budget 2024 - 2027.....	63
Måling af Sammenhængsmodellens mål - Klima- og Miljøudvalget.....	65
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023.....	67
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	69
Underskriftsark.....	71

Punkt 1: Endelig vedtagelse af lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols

22/16440

Resume

Forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols har været i offentlig høring i perioden den 12. januar – 9. februar 2023. Der er kommet 2 høringssvar.

Høringssvarene handler især om vedligeholdelse af adgangsvej til lokalplanområdet. Denne sag lægger op til endelig vedtagelse af planforslaget.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at forslag til lokalplan nr. 594 vedtages endeligt uden ændringer, og
2. at bilag 4, ”Notat med behandling af høringssvar”, sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at forslag til lokalplan nr. 594 vedtages endeligt uden ændringer, og
2. at bilag 4, ”Notat med behandling af høringssvar”, sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og miljøudvalget besluttede den 3. januar 2023 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 3. januar 2023](#)) at fremlægge forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols i offentlig høring.

Oversigtskort er i bilag 1.

Planforslaget fremgår af bilag 2.

Inddragelse og høring

Den offentlige høring

Forslag til lokalplan nr. 594 har været i offentlig høring fra den 12. januar til den 9. februar 2023. Der er i høringsperioden kommet 2 høringssvar til planforslaget. Høringssvarene er i bilag 3.

Forvaltningens bemærkninger

Høringssvarene er behandlet i bilag 4, som indeholder forvaltningens bemærkninger og forslag til byrådets svar til disse.

Et høringssvar omhandler fordelingen af vedligeholdelsesudgifter og -opgaver ift. den fælles adgangsvej, Vældgaardvej, som lokalplanområdet ønskes at tage del i. Jf. privatvejsloven er lokalplanområdet som vejberettiget forpligtet til at tage del i vedligeholdelsen, ligesom bygherre har bekræftet at ville tage del i dette.

Det andet høringssvar er en positiv tilkendegivelse fra Viborg Stift.

Forvaltningen vurderer, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer af lokalplanen.

Beskrivelse

Forslag til lokalplan nr. 594

Lokalplanforslaget udlægger området til boligformål og giver mulighed for både åben-lav og tæt-lav. Vejadgang sker fra Vældgaardvej.

Der fastlægges en maks. bebyggelsesprocent på 30 % for åben-lav og 40 % for tæt-lav, og bebyggelsen må opføres i op til 1½ etage og med en højde på op til 7,5 meter, ligesom der stilles krav om symmetrisk saddetag. Dette er for at tage hensyn til områdets placering inden for kirkebyggelinjen samt for at underordne sig det omkringliggende landskab.

Der skal etableres fælles opholdsarealer for områdets boliger.

Området ligger i landzone og vil forblive i landzone.

Kommuneplan

Lokalplanforslaget er i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forslag til lokalplan nr. 594 for boligområde ved Vældgaardvej i Kvols

Høringssvar

Notat med behandling af høringssvar

Punkt 2: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede)

22/23554

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede).

Tillægget skaber mulighed for etablering af en afskærende spildevandsledning mellem Tindbæk og Hjorthede, og den dimensioneres således, at Hammershøj Renseanlæg senere kan nedlægges.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt,
2. at bilag 4 "Behandling af høringssvar og indsigelser" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt,
2. at bilag 4 "Behandling af høringssvar og indsigelser" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 5. september 2022 til den 31. oktober 2022. Der er modtaget 3 høringssvar i høringsperioden, hvor det ene er en samling af 7 borgere.

Det første høringssvar udtrykker bekymring om afgrøder og om, hvorvidt ledningens placering er mulig.

Det andet høringssvar stiller krav til, at ledningen ikke må påvirke skoven på ejers grund.

Det tredje høringssvar stiller krav til ledningens placering og søger information om erstatning og servitutter. Slutteligt stilles spørgsmål til økonomi og kapacitet på Bjerringbro rensesanlæg.

Høringssvarene er alle adresseret i forbindelse med informationsmøde afholdt af Energi Viborg Vand og forvaltningen for alle lodsejere langs ledningstracéet.

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af planforslaget.

Høringssvar samt forvaltningens behandling af høringssvarene fremgår af bilag 3 og 4.

Beskrivelse

Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Tindbæk-Hjorthede) danner grundlag for etablering af en afskærende spildevandsledning mellem Tindbæk og Hjorthede. Den afskærende ledning dimensioneres således, at Hammershøj Renseanlæg senere kan nedlægges, og spildevandet fremover kan renses på Bjerringbro Renseanlæg.

Tillægget omfatter et ledningstracé for en trykledning mellem de eksisterende pumpestationer på Gl. Randersvej 7 i Tindbæk, 8850 Bjerringbro, og Ilsøvej i Hjorthede, 8850 Bjerringbro. Ledningen planlægges langs Gl. Randersvej, langs den private fællesvej Jordemodervej og over nogle private markarealer.

Oversigtskort med placering af ledningen fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 \(Tindbæk-Hjorthede\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at etablering af trykledningen er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screening er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til at etablere trykledningen afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 for Viborg Kommune

Høringssvar og indsigelser

Behandling af høringssvar og indsigelser

Punkt 3: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede)

23/4542

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede) danner grundlag for etablering af en afskærende spildevandsledning mellem Tindbæk og Hjorthede. Den afskærende ledning dimensioneres således, at Hammershøj Renseanlæg senere kan nedlægges, og spildevandet fremover kan renses på Bjerringbro Renseanlæg.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 38 til Spildevandsplan 2019 (Afskærende ledning mellem Tindbæk og Hjorthede) vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter

vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig om følgende:

- etablering af spildevandsledning

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 4: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri)

22/35196

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri).

Tillægget danner grundlag for at udvide kloakområdet i Mammen, og for at Mammen Mejeris udvidelse kan tilsluttes spildevands- og regnvandskloakken i byen. Den nye bebyggelse får med dette tillæg tilslutningsmulighed. Samtidig skal der anlægges nye ledningstracéer samt udvides eksisterende regnvandsbassin.

Indstilling

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 2. december 2022 til den 27. januar 2023.

Der er ikke modtaget høringssvar.

Beskrivelse

Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 skaber mulighed for at udvide kloakområdet i Mammen, og for at Mammen Mejeris udvidelse kan tilsluttes spildevands- og regnvandskloakken i byen.

Med tillægget optages nyt område som "separat kloak" i gældende spildevandsplan. I tillægget udlægges forventede placeringer af nye spildevandsanlæg, herunder ledningstracéer og udvidelse af et eksisterende regnvandsbassin.

Spildevands- og regnvandsledninger udvides på hovedkloakken. Regnvand fra udvidelsen ledes til eksisterende regnvandsbassin på Søndervand 51F. Herfra ledes det til andet regnvandsbassin på Mammen Byvej 27. Dette bassin ønskes udvidet, og der skal etableres ledning mellem de to bassiner.

Oversigtskort med afgrænsning af det planlagte kloakområde samt placeringer af spildevandsanlæg fremgår af bilag 1.

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at oprettelse af nyt kloakområde er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltningen har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på

miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til at etablere regn- og spildevandsledninger og udvidelse af regnvandsbassin afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligehold af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. Ny udvidelse vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlæg af ledninger og udvidelse af regnvandsbassin forventes påbegyndt i 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019

Punkt 5: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri)

23/3957

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri) danner grundlag for at udvide kloakoplandet i Mammen, og for at Mammen Mejeris udvidelse kan tilsluttes spildevands- og regnvandskloakken i byen. Den nye bebyggelse får med dette tillæg tilslutningsmulighed. Samtidigt skal der anlægges nye ledningstracéer samt udvides eksisterende regnvandsbassin.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftalen kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan.
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås.

Udover endelig vedtagelse af Tillæg nr. 47 til Spildevandsplan 2019 (Udvidelse af Mammen Mejeri) vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- etablering af spildevandsledninger
- etablering af regnvandsledninger
- udvidelse af regnvandsbassin

Anlægsprojekter og berørte arealer fremgår af vedtagne tillæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 6: Indsatsplan for beskyttelse af grundvand og drikkevand - Karup-området og Sparkær Vandværk

19/5636

Resume

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 29. oktober 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 29. oktober 2020](#)), at forslagene til indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet i Karup-området, Sparkær, Knudby og Lee blev sendt i 12 ugers offentlig høring.

På baggrund af høringssvarene er indsatsplanerne rettet til og forelægges hermed til endelig godkendelse. Dog ikke for Knudby og Lee Vandværk, da de 2 vandværker ophører med at indvinde fra deres nuværende kildepladser.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at indsatsplanerne for grundvands- og drikkevandsindsatsplaner for Karup Ny Vandværk, Karup Gl. Vandværk, Kølvrå Vandværk, Frederiks Vandværk, Grønhøj Vandværk, Havredal Vandværk, Sdr. Resen Vandværk og Sparkær Vandværk vedtages endeligt, som de nu foreligger.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget udsætter sagen til kommende møde i udvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 17. marts 2016 ([link til sag nr. 14 i Klima- og Miljøudvalget den 17. marts 2016](#)), at der som udgangspunkt og efter en konkret vurdering administreres efter "Ny Viborg-model" i forbindelse med udarbejdelsen af drikkevandsindsatsplaner.

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 29. oktober 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 29. oktober 2020](#)), at forslagene til indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet i Karup-området, Sparkær, Knudby og Lee blev sendt i 12 ugers offentlig høring fra den 5. april 2021 til den 30. juni 2021.

Knudby Vandværk har valgt at indgå en såkaldt "byportsaftale" med Energi Viborg Vand A/S, som formelt betyder, at vandværket nedlægger sine borer og tilhørende kildefelt. På den baggrund er en indsatsplan for Knudby Vandværk ikke længere relevant.

Lee Vandværk har i efteråret 2022 lagt sig sammen med Bjerringbro Fællesvandværk. På denne baggrund er en indsatsplan for Lee Vandværk ikke længere relevant.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 5. april 2021 til den 30. juni 2021. I høringsperioden har der været afholdt et borgermøde den 28. juni 2021 på rådhuset i Viborg.

Det er gået ca. halvandet år, siden planforslaget har været i offentlig høring. Ud over Knudby og Lee Vandværk, som ophører med at indvinde vand fra selvstændige kildefelter, er der ikke sket ændringer i den overordnede vandindvindingsstruktur eller ændringer i de nationale udpegninger af indsatsområderne. På den baggrund har forvaltningen vurderet, at det ikke er nødvendigt med en ny offentlig høring af de 8 aktuelle indsatsplaner. Indsatsplanerne er efter høringsperioden og med de indarbejdede høringssvar skriftligt blevet fremsendt til Grundvandsforum. Der er ikke indkommet bemærkninger fra Grundvandsforum.

Efter vedtagelse af planen orienterer forvaltningen alle, der har indsendt høringssvar om, Viborg Kommune forholder sig til høringssvarene.

Beskrivelse

Da Knudby Vandværk har valgt at indgå byportsaftale om levering af vand fra Energi Viborg Vand A/S, og da Lee Vandværk har valgt at lade sig sammenlægge med Bjerringbro Fællesvandværk, arbejdes der ikke videre med en vedtagelse af de 2 indsatsplaner.

Der er tidligere redegjort for regelgrundlag, formål og fagligt grundlag på Klima- og Miljøudvalgets møde den 29. oktober 2020 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalgets møde den 29. oktober 2020](#)).

Indkomne høringssvar

I høringsperioden er der kommet 16 høringssvar. I bilag 10 er svarene refereret sammen med Viborg Kommunes bemærkninger og ændringer i indsatsplanen.

De indsendte høringssvar er vedlagt i deres fulde ordlyd som bilag 11.

Forvaltningens bemærkninger til indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen nævner i sine høringssvar, at der ønskes en præcisering af kortlægnings-grundlaget for indsatsplanerne. Det fremgår ikke tydeligt, hvilke dele der er fra grundvandskortlægningen, og hvilke dele der er kommunens opdaterede data og supplerende vurderinger. Forvaltningen har suppleret Miljøstyrelsens kortlægning med data over den potentielle nitratudvaskning inden for aktuelle indsatsområder med rådgiverbistand fra konsulentfirmaet ConTerra. Dette er præciseret i fremlagte indsatsplaner.

Miljøstyrelsen påpeger, at der i tabellerne over indsatser er opsat tidsplan, men det fremgår ikke af indsatsplanerne, om der ophæves en tidligere indsatsplan. Forvaltningen har i de fremlagte planer præciseret, at de ikke erstatter gamle planer, da der ikke tidligere er udarbejdet indsatsplaner for de aktuelle vandværker.

Region Midt nævner, at Regionens indsats i forhold til forurenede grunde efter jord-forureningsloven fremgår i nogle indsatsplaner både under særlige indsatser og generelle indsatser, mens indsatsen kun er omtalt under generelle indsatser i andre indsatsplaner. Hvem der er ansvarlig for opfølgning, fremgår desuden ikke altid i kolonnen med "Opfølgning".

Viborg Kommune har tilrettet indsatsplanerne, så det fremgår mere ensartet, hvilke indsatsplaner der har generelle indsatser, og hvilke der har særlige indsatser. Derudover er det præciseret, hvem der har ansvaret for opfølgningen.

Alternativer
Intet.

Tidsperspektiv
Efter endelig vedtagelse i byrådet vil der hvert 6. år ske en opdatering af indsatsplanerne for Karup-området og Sparkær Vandværk.

Økonomiske forhold og konsekvenser
Intet.

Juridiske og planmæssige forhold
Forvaltningen skal udarbejde drikkevandsindsatsplaner for alle almene vandværker i Viborg kommune.

Indsatsplanerne er udarbejdet i henhold til vandforsyningslovens § 13 og §13a og efter de retningslinjer, der fastlægges i "Bekendtgørelse om indsatsplaner - bekendtgørelse nr. 912 af 27.06.2016.

Retsvirkning – Vandforsyningslovens § 13c

"Kommunalbestyrelsen lægger ved afgørelse af sager de retningslinjer til grund, der er givet i en indsatsplan vedtaget efter [§ 13](#).

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen gennemfører indsatsplaner, som den har vedtaget efter [§ 13](#) og [§ 13 a](#)."

Drikkevandsindsatsplaner hører til kategorien af sektorplaner. Kommunens øvrige planer skal være i overensstemmelse med indsatsplanen.

Aftaler som f.eks. skovrejsning inden for et indsatsområde efter indsatsplanen skal godkendes af kommunen for at sikre, at de ikke strider imod indsatsplanen eller besværliggør gennemførelsen af den.

I de tilfælde hvor indsatsplanen berører forhold, der er omfattet af kommune- og lokalplaner, skal det sikres, at der er overensstemmelse mellem indsats-, kommune- og lokalplaner, idet disse planer også skal være i overensstemmelse med de statslige vandplaner og ikke må besværliggøre gennemførelsen af vand-, natur- og indsatsplaner.

Bilag

Indsatsplan for Karup Ny Vandværk

Indsatsplan for Karup Gl. Vandværk

Indsatsplan for Havredal Vandværk

Indsatsplan for Grønhøj Vandværk

Indsatsplan for Frederiks Vandværk

Indsatsplan for Kølvrå Vandværk

Indsatsplan for Sdr. Resen Vandværk

Indsatsplan for Sparkær Vandværk

Redegørelse om indsatsplanernes indsatser

Oversigt over bemærkninger til indsatsplanerne

Alle høringssvar i deres fulde længde

Aftaletekst om pesticider

Punkt 7: Forslag til tillæg for Kommuneplan 2017-2029 for retningslinjer for vindmøller i Viborg Kommune

22/22710

Resume

Der foreligger et udkast til forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029, som indeholder en revideret retningslinje for den overordnede planlægning for vindmøller i Viborg Kommune med tilhørende miljørapport.

Forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 og miljørapporten for tillæg nr. 96 foreslås sendt i høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at "Forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 for vindmøller med tilhørende miljørapport" vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,
2. at der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at "Forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 for vindmøller med tilhørende miljørapport" vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,
2. at der ikke afholdes borgermøde i høringsperioden.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 21. april 2021 ([link til sag nr. 2 i byrådet 21. april 2021](#)) at der skulle igangsættes udarbejdelse af et kommuneplantillæg med mål, retningslinjer mv. for vindmøller, og at der kan tages stilling til igangsætning af enkeltprojekter, når forslaget til kommuneplantillægget er vedtaget og sendt i høring.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 24. august 2022 ([link til sag nr. 20 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 24. august 2022](#)) at igangsætte planlægning for vindmøller i Viborg Kommune, herunder planlægning for en revision af kommuneplanens retningslinje for vindmøller, at igangsætte idéfasen samt afholde et borgermøde i forbindelse med idéfasen.

Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 6 i byrådet 14. december 2022](#)) at fortsætte planlægningen for en revision af kommuneplanens retningslinje for vindmøller og godkendte notat med behandling af høringssvar fra idéfasen.

Parallelt med kommuneplantillægget for vindmøller foregår planlægningen af to konkrete vindmølleprojekter ved Tjele (Viborg Go Green) og øst for Sundstrup. Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet 14. december 2022](#)) bl.a., at vindmølle-projekterne ved Tjele (Viborg Go Green) og øst for Sundstrup skulle indgå som en del af Fase 1 for vedvarende energianlæg. Byrådet har den 14. marts 2023 ([link til sag nr. 4 i byrådet den 14. marts 2023](#)) igangsat planlægning for vindmøller øst for Sundstrup.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt en samlet idéfase for planlægning for vindmøller i perioden 1. september til den 6. oktober 2022 med henblik på at indkalde forslag til indholdet i overordnet planlægning for vindmøller i Viborg Kommune. Der blev holdt et borgermøde den 14. september 2022.

Beskrivelse

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2027-2029, der er i bilag 1. Miljørapport for tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 er i bilag 2.

Kommuneplantillægget er et tematillæg for vindmøller i Viborg Kommune. Det opdaterer kommuneplanens hidtidige retningslinje 4 for vindmøller, så retningslinjen tilpasses fremskridt inden for vindmølleteknologien samt ændret lovgivning og de politiske mål for produktion af vindmøllestrøm, som har ændret sig siden kommuneplanens eksisterende retningslinje for vindmøller, blev vedtaget. De nationale mål for produktion af vedvarende energi på land er bl.a. skærpet, ligesom 'Klimaplan 2022-2050' for Viborg Kommune indeholder mål om, at elproduktionen fra vedvarende energianlæg er lige så stor som elforbruget i kommunen på årsbasis. Dette kan bl.a. ske ved etablering af vindmøller.

Modsat eksisterende retningslinje for vindmøller udlægger kommuneplantillæg nr. 96 ikke konkrete områder til vindmøller. I stedet udpeges negative områder, hvor der som udgangspunkt ikke kan etableres vindmøller, og der udpeges neutrale områder, hvor

der kan etableres vindmøller i det omfang, det er foreneligt med andre arealinteresser. Ansøgning om opstilling af vindmøller og planlægning for vindmøller vil bero på en konkret vurdering.

Kommuneplantillægget indeholder et opdateret sæt af retningslinjer for forskellige typer af vindmøller, herunder vindmøller på over 25 meter og vindmøller på 25 meter eller derunder. Vindmøller på 25 meter eller derunder betegnes også som 'husstandsmøller'.

Retningslinjerne vedrører bl.a. forholdet til andre arealinteresser, nabobeboelser og landskabelige, natur- og jordbrugsmæssige samt kulturhistoriske værdier.

Af hensyn til flagermusbestanden i Viborg Kommune er det indarbejdet i planen, at der som udgangspunkt ikke kan opstilles store vindmøller indenfor 2,5 kilometer omkring indgangene til Daubjerg og Mønsted kalkgruber. Derudover kan der bl.a. stilles yderligere krav til ansøgning om vindmøller indenfor en 5 km zone omkring indgangene til kalkgruberne.

Der skal i den kommende tid tages stilling til planlægning for flere konkrete ansøgninger om vindmøller. Retningslinjen for vindmøller er grundlag for behandling af ansøgningerne.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der ikke afholdes borgermøde om planforslaget, da der er tale om en overordnet plan, der ikke udlægger konkrete områder til vindmøller.

Miljøvurdering

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 24. august 2022 ([link til sag nr. 20 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 24. august 2022](#)), at kommuneplantillægget skulle miljøvurderes, og at forvaltningen kunne træffe beslutning om miljørapportens indhold, hvis der ikke kom væsentlige høringssvar i idéfasen.

Ved høring af berørte af myndigheder forud for afgrænsningen af indholdet i miljørapporten indkom der høringssvar fra Viborg Stift og Herning Kommune. De indkomne høringssvar fra berørte myndigheder er medtaget i miljørapporten.

Miljørapporten konkluderer samlet set, at den overordnede planlægning for vindmøller ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger. Kommuneplantillæg nr. 96 udpeger dog neutrale og negative områder for vindmøller, hvorfor en vurdering af den påvirkning et konkret vindmølleprojekt kan påføre vil ske ved miljøvurdering af det konkrete projekt eller den konkrete planlægning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Hvis byrådet godkender planforslaget med henblik på 8 ugers høring, vil planforslaget blive offentliggjort i perioden fra primo maj 2023 til primo juli 2023.

Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt politisk i september 2023 med henblik på endelig vedtagelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planforslaget har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en overordnet retningslinje i kommuneplanen for placering og udformning af vindmøller, både vindmøller på over 25 meter og vindmøller på 25 meter eller derunder, til produktion af vedvarende energi, og planen har dermed betydning for kommunens grønne omstilling. Planforslaget og miljørapporten skal derfor vedtages af byrådet.

Bilag

Forslag til tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 for vindmøller.pdf

Miljørapport for tillæg nr. 96 til Kommuneplan 2017-2029 for vindmøller.pdf

Punkt 8: Igangsætning af planlægning for solceller ved Karup Kartoffelmelfabrik

21/18067

Resume

Der skal tages stilling til, om der skal igangsættes planlægning for et solcelleanlæg på ca. 130 hektar ved Karup Kartoffelmelfabrik.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til,

1. om planlægningen og idéfasen sættes i gang som beskrevet, og
2. at der i så fald afholdes borgermøde enten onsdag den 10. maj 2023 kl. 17.00 eller tirsdag den 23. maj 2023 kl. 17.00 i Karup Kultur- & Forsamlingshus.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udsætte behandlingen af sagen, idet projektets omfang og nærhed til Karup by vurderes at kræve et yderligere fokus på lokal forankring.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 20. januar 2021 ([link til sag nr. 6 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 20. januar 2021](#)), at der kan arbejdes videre med planlægning for solcelleprojektet ved Karup Kartoffelmelfabrik.

Byrådet besluttede den 14. december 2022 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 14. december 2022](#)) at godkende prioriteringen af planlægning for vedvarende energianlæg i Viborg Kommune, herunder at prioritere Solpark Karup i fase 1.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Projektforslaget

Eurowind Energy A/S har indgået et samarbejde med Karup Kartoffelmelfabrik og har ansøgt om etablering af solcelleanlæg i tilknytning til Karup Kartoffelmelfabrik nordvest for Karup. Se oversigtskort, ansøgning og ansøgningsskema i bilag 1, 2 og 3.

Eurowind Energy A/S har siden den politiske beslutning i januar 2021 opdateret ansøgningen med henblik på at gøre planområdet mere sammenhængende.

Planområdet udgør et areal på 130 hektar til solceller med tilhørende adgangsveje og tilslutningsanlæg. Solcelleanlægget forventes at have en kapacitet på ca. 80 MWac og en årlig produktion på ca. 100.000 MWh, hvilket svarer til elforbruget for ca. 25.000 husstande. Anlægget skal gøre Karup Kartoffelmelfabrik selvforsynende med el, samt levere overskydende energi ud til elnettet. Tilkobling til elnettet er ved nærmeste 60 KV-transformerstation, der ligger ca. 170 m sydvest for det planlagte solcelleprojekt i umiddelbar tilknytning til fabrikken.

Solcelleanlægget vil omfatte solceller med en højde på op til ca. 4 meter enten på faste stativer opstillet i øst/vest gående rækker eller på en akse, der kan vippe, opstillet i nord-syd- gående rækker. Anlægget vil også omfatte en transformerstation, mindre teknikbygninger og befæstede serviceveje og arbejdsarealer.

Planlægning

Området anvendes i dag som landbrugsarealer, herunder græsarealer til udspreddning af kartoffelvand fra Karup Kartoffelmelfabrik. Størstedelen ligger i landzone.

Bynære dele af området er udpeget som erhvervsområder i kommuneplanen, og en del af disse er omfattet af en lokalplan til udvidelse af Karup Kartoffelmelfabrik. De planlagte områder giver allerede mulighed for solceller, men for den øvrige del af det ansøgte planområde vil der være krav om udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en lokalplan, der udlægger området til tekniske anlæg. I planprocessen tages der stilling til, om det kan være hensigtsmæssigt at samle nogle af de planlagte områder i et nyt rammeområde.

Størstedelen af planområdet er udpeget som neutralt område for større solcelleanlæg i retningslinjerne for solenergianlæg. De allerede planlagte områder er dog udpeget som negativt område. Ifølge retningslinjerne for større solcelleanlæg kan der placeres større solcelleanlæg i negative områder, hvis der er en planlægningsmæssig begrundelse. Forvaltningen vurderer, at solcelleanlæggets energiforsyning til Karup Kartoffelmelfabrik kan betragtes som en planlægningsmæssig begrundelse.

Planområdet gennemskæres af en statslig arealreservation til en omfartsvej, og det skal der tages højde for i en eventuel planlægning. Ansøger er i dialog med Vejdirektoratet omkring dette.

Den vestligste del af projektområdet er udpeget som område med lokaliseringsmulighed for biogasanlæg og som værdifuldt landbrugsområde. Disse udpegninger skal tages ud af kommuneplanen, hvis området skal udlægges til solceller.

Ansøger er i dialog med naboer inden for 200 meter af planområdet.

Idéfase

Planlægningsprocessen starter med en idéfase, hvor byrådet indkalder idéer og forslag til planlægning og miljøkonsekvensvurdering. Der er udarbejdet et udkast til et idéoplæg, som indeholder en beskrivelse af den forestående planlægning og mulighederne for at komme med idéer og forslag. Udkast til idéoplæg er i bilag 5.

Forvaltningen foreslår, at idéfasen fastsættes til 4 uger. Samtidig høres berørte myndigheder. Idéer, forslag og bemærkninger vil blive forelagt Klima- og Miljøudvalget inden udarbejdelse af planer, miljørapport og miljøkonsekvensrapport.

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene og projektet enten onsdag den 10. maj 2023 kl. 17.00 eller tirsdag den 23. maj 2023 kl. 17.00 i Karup Kultur- & Forsamlingshus.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udkast til tidsplan

Forvaltningen forventer følgende tidsplan:

Idéfase	medio 2023
Planforslag til vedtagelse	ultimo 2023
Offentlig høring	primus 2024
Endelig vedtagelse	medio 2024

Økonomiske forhold og konsekvenser

Økonomiske ordninger til fremme af solcelleanlæg

VE-loven indeholder en ordning for værditab på beboelsesejendomme, som bliver berørt af solcelleanlægget.

Loven indeholder desuden en salgsordning og en bonusordning for beboelsesejendomme i en afstand på op til 200 meter til solcelleanlægget, hvor boligen enten kan sælges til en værdi fastsat af en uafhængig taksationsmyndighed, eller hvor boligen kan få en årlig kontant skattefri bonus.

Der oprettes i øvrigt en grøn pulje, hvor kommunerne får 40.000 kr. pr. opstillet MW i kommunen af den virksomhed, der opstiller projektet. I nærværende projekt forventes en ydeevne på anslået 80 MW svarende til en samlet grøn pulje på omkring 3,2 mio. kr.

Jf. kommunens administrationsgrundlag for grøn pulje skal midlerne fordeles, så 60 % prioriteres tildelt en pulje til naboer og lokalområde, der som hovedregel kan støtte ansøgte projekter inden for en radius på 4,5 km fra det vedvarende energianlæg.

Fond og lokalt ejerskab

Karup Kartoffelmelsfabrik og Eurowind Energy ønsker at bidrage til nærområdet omkring solcelleparken igennem oprettelsen af en fond eller forening bestående af lokale repræsentanter, hvis hovedformål vil være at formidle og uddele midler tilført fra projektet. Fonden eller foreningen skal med midlerne bidrage til at skabe vækst og sammenhold blandt borgere, virksomheder og foreninger i lokalområdet til anlægget.

Det forventes, at projektet årligt indbetaler mellem 200.000-300.000 kr. til fonden, baseret på elprisen. Dette svarer til ca. 6 mio. over projektets levetid på forventet 30 år.

Ejerskabet af Solpark Karup fordeles mellem Karup Kartoffelmelfabrik (45%) og Eurowind Energy (45%). De resterende 10% af anlægget udbydes til salg blandt naboer til projekter i Karup og Kølvrå, indenfor 4 km af anlægget. Hvis naboerne indenfor 4 km ikke er interesseret i køb, udbydes det resterende til borgere i Viborg Kommune. Herved opnås et lokalt ejerskab på 55% af anlægget.

Karup Kartoffelmelfabrik og Eurowind Energy forventes at komme med mere information om processen for køberetsordningen senere i planprocessen.

Beskrivelse af lokalforankring er i bilag 4.

Juridiske og planmæssige forhold

Projektets realisering kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en lokalplan, der udlægger området til solceller. Jf. § 8 i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) skal der udarbejdes en miljøvurdering af planerne.

Det ansøgte projekt er omfattet af bilag 2, nr. 3, litra a, jf. Miljøvurderingsloven. Ansøger har anmodet om, at projektet miljøkonsekvensvurderes. Projektet skal derfor gennemgå en miljøkonsekvensvurdering.

Forvaltningen foreslår, at miljøvurderingens miljørapport og miljøkonsekvensvurderingens miljøkonsekvensrapport slås sammen i én miljørapport, som skal belyse de miljømæssige konsekvenser af planerne og projektet. Det er ansøger, som udarbejder miljørapporten.

Såfremt planen vedtages endeligt, kræver projektet en tilladelse efter § 25 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Bilag

Oversigtskort

Projektansøgning

Ansøgningsskema

Lokal inddragelse og engagement i Karup

Udkast til idéoplæg

Punkt 9: Stillingtagen til planlægning for trætophytter og fællesfaciliteter ved Hjarbæk Fjord

23/2194

Resume

Ejer af en del af Vorde Bavnehøj Plantage ønsker at opføre 12 trætophytter og fællesfaciliteter i plantagen ca. 500 meter fra sommerhusområde og ca. 400 meter fra campingplads ved Hjarbæk. Hytterne agtes udlejet til overnatning for turister.

Forvaltningen vurderer, at projektet er lokalplanpligtigt og vil kræve kommuneplantillæg. Projektet udfordres bl.a. af, at arealet er indenfor kystnærhedszonen, og at området er fredskov. Der skal tages stilling til, hvorvidt forvaltningen kan arbejde videre med planlægningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget, at udvalget tager stilling til,

1. om planlægningen fortsættes, såfremt ansøger indhenter positiv udtalelse om skovloven hos Miljøstyrelsen og positiv udtalelse fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om forholdet til sommerhusloven.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at planlægningen fortsættes, såfremt ansøger indhenter positiv udtalelse om forholdet til skovloven hos Miljøstyrelsen og positiv udtalelse fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om forholdet til sommerhusloven.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har modtaget ansøgning om opførelse af 12 trætophytter med tilhørende fælles faciliteter i den østlige del af Vorde Bavnehøj Plantage, nordøst for Hjarbæk. Ansøger ønsker, at byggeriet opføres på matrikelnumrene 8bf, 8d og 1f Vorde by, Vorde, som ejes af ansøger. Oversigtskort er i bilag 1. Projektbeskrivelse er i bilag 2

Plantagen består i dag af skov i kuperet terræn, som gennemskæres af Hærvejens stiforløb.

Projektområdet ligger mellem Vorde og Hjarbæk Fjord i et område, som primært anvendes til fritidsformål med ca. 500 meter til nærmeste sommerhusområde og ca. 400 meter til campingpladsen Hjarbæk Strand Camping. Herudover anvendes området til landbrug og skovbrug.

Projektudvikler ønsker med hytterne at invitere lokalsamfund og turister til at opleve naturen i form af skov og strand. Hytterne ønskes derfor placeret som enkeltstående hytter i naturlige lysninger i skoven og med afstand fra det etablerede stisystem.

Ansøger ønsker, at hytterne opføres som trætophytter, der placeres 6-8 meter over terræn på egen konstruktion. Hytterne opføres i genbrugte materialer fra blandt andet byggebranchen og konstrueres på en måde, som gør, at de kan nedtages og materialerne genbruges med det formål, at hytterne opføres så bæredygtigt som muligt. Hytterne indeholder tekøkken, badeværelse, spiseplads, udgang til altan og soveplads på i alt 32 m².

Mellem trætophytterne og den nærliggende campingplads ønskes et fælleshus, som kan anvendes til spisefaciliteter og selskaber. Der er ønske om, at fælleshuset skal skabe sammenhæng til campingpladsen og også kunne anvendes af denne. Herudover ønskes receptionsfaciliteter med nøgleudlevering på skovens sydlige side.

Projektet kræver forstærkninger af de eksisterende veje samt anlæg af alternativ adgangsvej fra Bavnevej mod skoven og parkeringsplads på skovens sydlige side.

Forvaltningen vurderer, at projektet er lokalplanpligt grundet projektets størrelse og forventede visuelle påvirkning på området. Forvaltningen vurderer, at der ikke uden lokalplan kan meddeles landzonetilladelse.

Forvaltningen vurderer, at hytternes placering vil være med til at understøtte et varieret udbud af overnatningsmuligheder langs Hjarbæk Fjord og Hærvejen, som for nuværende består af sommerhuse, campingplads og et mindre herberg. Placeringen i relation til Hærvejens vandrerute taler særligt ind i indsatsområde nr. 2 fra rapporten ”Strategi for udvikling af Hærvejen 2022-2025” (se bilag 3) om at udvikle overnatningskapacitet og service, hvor der ønskes mere diversitet i overnatningsudbuddet og et øget niveau af komfort.

Herudover vil placeringen tilbyde en kortere vandreetape fra Viborg by på ca. 20 km til hytterne end den nuværende etape mellem Viborg og Borup Hede på 33 km. Den kortere distance vil formentlig kunne tiltrække en anden type hærvejsvandrere, som ønsker et højere komfortniveau.

Planlægning

Placeringen er indenfor kystnærhedszonen, som strækker sig 3 km ind i landet fra alle kyster. Indenfor kystnærhedszonen må der kun planlægges for nye anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnærhed. Kystnærhedszonen er en national interesse og kan derfor medføre veto mod planforslaget.

Ifølge Planloven må der ikke planlægges for nye sommerhusområder indenfor kystnærhedszonen. Området ville derfor skulle udlægges som rekreativt område, som kan omfatte turist- og ferieanlæg. Projektet falder ikke indenfor kommuneplanens retningslinje 6 for turisme, som siger, at udviklingen af turismen primært skal komme de eksisterende ferieanlæg til gode.

Der er ikke i forvejen udlagt en ramme for området i kommuneplanen eller lokalplanlagt for området, og projektet vil derfor kræve, at der udlægges en ramme i kommuneplanen, som udpeger området som rekreativt område til hotel. Der kan desuden være behov for ændringer af kommuneplanens retningslinjer. Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan kan i givet fald udarbejdes samtidig.

Relation til anden lovgivning

Skoven er registreret som fredskov, og projektet forudsætter, at fredskovspligten ophæves, eller at der dispenseres fra fredskovspligten. Skovlovens fredskovspligt administreres af Miljøstyrelsen. Ved ophævelse eller dispensation stilles der typisk krav om etablering af erstatningsskov. Ansøger er bevidst om dette og indstillet på, at dette er en nødvendighed.

Forvaltningen anbefaler, at ansøger inden igangsætning af planlægning indhenter udtalelse om, hvorvidt Miljøstyrelsen er sindet at ophæve eller dispensere fra fredskovspligten.

De færdige hytter vil antageligt skulle udlejes under Sommerhuslovens hotelbegreb, som administreres af Plan- og Landdistriktsstyrelsen. Ved udlejning under hotelbegrebet kræves, at hytterne fremstår som en samlet udlejningsvirksomhed, at der er tilknyttet reception med nøgleudlevering, og at der er fællesfaciliteter med servering af mindst et hovedmåltid.

Ansøger ønsker at placere nøgleudlevering lige udenfor skoven og servering i fællesfaciliteter ved fælleshuset i relation til campingpladsen.

Forvaltningen anbefaler, at ansøger inden igangsætning af planlægning indhenter udtalelse om, hvorvidt projektet kan opnå tilladelse til udlejning efter Sommerhuslovens hotelbegreb hos Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Forvaltningens vurdering

For igangsætning af planlægning taler:

- At projektet vil kunne udvikle turismen i en del af kommunen, hvor der i forvejen er turistanlæg i form af campingplads, sommerhusområde og lystbådehavn. Relationen til Hærvejen bidrager ligeledes til at understøtte dennes strategi om at udvikle overnatningskapacitet langs ruten.
- At projektet vil kunne udformes, så det indpasses i landskabet og ikke kommer til at udgøre en væsentlig visuel påvirkning af kystlandskabet.

Imod igangsætning af planlægning taler:

- At det er vanskeligt at beskrive en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnærhed, når trætophytter kunne planlægges i et skovområde udenfor kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er udtryk for en national interesse og kan medføre veto mod projektforslaget.
- At plantagen er omfattet af fredskovspligt og derfor forudsætter dispensation eller ophævelse af denne.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Strategi for udvikling af Hærvejen 2022-2025

Punkt 10: Grøn Pulje - justering af administrationsgrundlag

21/16244

Resume

Administrationsgrundlaget for Grøn Pulje er ikke i overensstemmelse med bekendtgørelse om Grøn Pulje. Rammerne for Grøn Pulje skal derfor justeres, så midler fra puljen kan ansøges frem for at blive tildelt via administrativ indstilling. Derudover gennemføres andre redaktionelle tilpasninger.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at justeret administrationsgrundlag for Grøn Pulje vedtages.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at justeret administrationsgrundlag for Grøn Pulje vedtages med den ændring, at den nedre beløbsgrænse for ansøgte projekters budget anført under ansøgningsskriterier ændres fra 500.000 kr. til 200.000 kr.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog den 22. juni 2022 et administrationsgrundlag for Grøn Pulje ([link til sag nr. 2 i byrådet den 22. juni 2022](#)).

Klima- og Miljøudvalget justerede administrationsgrundlaget for Grøn Pulje på sit møde den 14. december 2022 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 14. december 2022](#)).

Inddragelse og høring

Borgerrettede processer for Grøn Pulje igangsættes forventeligt primo april 2023.

Borgerrettede processer har til formål at sikre kendskab til puljen og bidrage til at identificere og modne lokale projektideer fra borgere, foreninger og selvejende institutioner, så de bedst mulige ansøgninger udarbejdes.

Beskrivelse

Det vedtagne administrationsgrundlag for Grøn Pulje inddeler midlerne i to dele. Det drejer sig om pulje(r), som naboer og lokalområder for de aktuelle VE-anlæg kan søge, og om Grøn Fond, som er en fond, som Viborg Kommune selv kan søge til egne projekter, der fremmer den grønne omstilling.

Det viser sig dog, at administrationsgrundlaget ikke er i overensstemmelse med betænkningen om Grøn Pulje. Betænkningen afgrænser således ansøgningsberettigede for Grøn Pulje til naboer til VE-anlæg og lokale i øvrigt i kommunen. Energistyrelsen har svaret en anden kommune på, om en kommune var ansøgningsberettiget ift. Grøn Pulje, hvilket Energistyrelsen skriftligt afviste var muligt.

Som konsekvens heraf skal administrationsgrundlaget justeres for at undgå tilbagebetaling til Staten af midler til Grøn Pulje grundet uoverensstemmelse med betænkning.

Det justerede administrationsgrundlag ændrer på den baggrund Grøn Fond til en pulje, som foreninger og selvejende institutioner med adresse i Viborg Kommune kan ansøge.

Herudover foreslår forvaltningen følgende:

- Forenkling af betingelser om, at projekter skal fremme den grønne omstilling
- Beskrivelse af sagsgang vedr. borgerrettede processer og Landdistriktsudvalgets rolle
- Mindre og redaktionelle ændringer

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Der er februar 2023 åbnet for ansøgninger til de tre puljer til naboer og lokalområder for de aktuelle VE-anlæg ved Stoholm, Kvosted og Tolstrup. Ansøgningsfristen er 21. august 2023.

Der åbnes for ansøgninger til puljen til resten af kommunen i umiddelbar forlængelse af Klima- og Miljøudvalgets stillingtagen til denne sag. Ansøgningsfristen sættes tillige til 21. august 2023 for at sikre mulighed for at samtænke og opnå evt. synergieffekter og for at sikre den mest effektive politiske proces.

Ansøgninger behandles i Klima- og Miljøudvalget, idet dog projekter, der igangsættes som en borgerrettet proces som led i f.eks. lokale udviklingsplaner eller selvstændig proces for Grøn Pulje behandles på baggrund af indstilling fra fællesmøde mellem Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget. Dette forventes at ske i efteråret 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Administrationsgrundlag for Grøn Pulje

Punkt 11: Sejbækvej 26, 8800 Viborg: Ansøgning om etablering af entreprenørvirksomhed i landzone

23/2035

Resume

Udvalget skal tage stilling til, om der skal meddeles landzonetilladelse til nyetablering af en entreprenørvirksomhed på en ejendom ca. 150 m syd for Daugbjerg.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget beslutter at der meddeles afslag med hjemmel i planlovens § 35 og at henvise til at etablere entreprenørvirksomhed i et område, der er planlagt til den type erhverv.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede at udsætte sagen med henblik på yderligere dialog med ansøger.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i medfør af planlovens krav gennemført en naboorientering om ansøgningen. En nabo gør opmærksom på en vejret og forventer, at ejendomsgrænser respekteres. Henvendelsen er ikke væsentlig i forhold til kommunens afgørelse efter planloven.

Beskrivelse

Kommunen har modtaget en ansøgning om tilladelse til at etablere en entreprenørvirksomhed på Sejbækvej 26 i landzone. Beliggenheden fremgår af oversigtskort i bilag 1. Ansøgningsmateriale fremgår af bilag 2.

Virksomheden vil beskæftige sig med byggeri og anlæg, herunder anlægsgartneri, brolægning og entreprenøropgaver. Der vil være værktøj, udstyr og maskiner (minilæsser, minigraver, kompakttraktor, lille 18t lastbil) på ejendommen, hovedsageligt indendørs i to af ejendommens udhuse. Der indrettes et værksted i en bygning. Udendørs oplagring af materialer, fx sand og grus, forventes i mindre omfang. Eventuelle byggematerialer, belægning m.m. vil så vidt muligt ikke blive oplagret i større mængder, og det vil i givet fald så vidt muligt komme under tag.

Det anføres, at det er et enkeltmandsfirma, der ønskes etableret sammen med bopælen, og at aktiviteter i firmaregi vil være pakning af bil til dagens arbejde med materialer, værktøj og udstyr. Desuden vil der være aktivitet i bygninger i forbindelse med vedligehold af eget udstyr.

Materialer forventes som udgangspunkt at blive leveret der, hvor opgaven udføres, og mængder tilpasses opgaven. Der forventes ikke nogen større maskinpark.

Ansøger oplyser, at der ikke forventes mere støj, end der var, da der var landbrug, og ansøger agter at holde arealer ryddelige, da han lever af at gøre det pænt ved kunderne. Ansøger gør opmærksom på, at vandreruten "Kalk Kaminoen" mellem Stoholm og Skelhøje fører over ejendommen, men at det ikke forventes at medføre konflikter.

Ansøgningens beskrivelse af eventuelt udendørs oplag er forholdsvis upræcis. Forvaltningen vurderer, at en tilladelse til at etablere virksomheden med mulighed for udendørs oplag vil medføre en væsentlig ændret anvendelse af ejendommen, og større eller mindre udendørs oplag vil ændre karakteren af arealerne, hvilket vil påvirke oplevelsen af landskabet syd for Daugbjerg.

Forvaltningen vurderer, at det ikke giver mening evt. at tillade virksomheden med vilkår om, at der ikke må være udendørs oplag, idet entreprenørvirksomhed netop er kendetegnet ved, at der vil være oplag af bl.a. sten, grus, maskiner

m.m.

Forvaltningen vurderer, at det ikke kan tillægges særlig vægt, at det er en enkeltmandsvirksomhed, idet virksomheden kan udvikle sig. Det vil ikke være et lovligt vilkår, at det fortsat skal være en enkeltmandsvirksomhed, idet antallet af medarbejdere i en virksomhed ikke reguleres med landzonebestemmelserne.

Der vil kunne opstå et pres for tilladelse til udvidelse med hensyn til aktiviteter samt yderligere bygninger og arealer, hvis først virksomheden er etableret.

Forvaltningen vurderer, at det beskrevne omfang af aktiviteter ikke vil medføre gener for omkringboende i form af støj m.m. Det anførte, om at virksomheden ikke støjer mere end landbrug, kan dog ikke indgå med vægt i en afgørelse, da landzonen netop er forbeholdt jordbrugserhverv, uanset om de støjer.

Samlet set vurderer forvaltningen, at det ikke vil være i overensstemmelse med landzonebestemmelsernes formål at meddele en landzonetilladelse, idet det ville medføre en ny oplagskrævende ikke-landbrugsrelateret virksomhed i det åbne land på et areal, der ikke er planlagt til erhverv.

Det er indgået i vurderingen, at en tilladelse vil få betydning for andre lignende sager og dermed skabe en uønsket præcedensvirkning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Ejendommen ligger i landzone, og det ansøgte kræver derfor tilladelse efter planlovens § 35.

Formålet med landzonebestemmelserne er bl.a. at hindre spredt bebyggelse i det åbne land og at sikre en klar grænse mellem by og land. Bestemmelsen skal sikre, at byudvikling sker, hvor kommuneplanen giver mulighed for det. Sigtet er at forbeholde det åbne land til jordbrugserhvervene og at tilgodese landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier samt at undgå miljøkonflikter. Samtidig skal planloven bidrage til at gøre landdistrikterne levedygtige.

Ifølge Erhvervsstyrelsens vejledning om landzoneadministration er entreprenørvirksomhed ikke omfattet af de undtagelser i planlovens § 37, der giver mulighed for ibrugtagning af visse overflødige bygninger i landzone til visse typer erhverv, fx tømrer- og murervirksomhed, VVS-virksomhed og autoværksted uden landzonetilladelse.

Da der er tale om undtagelsesbestemmelser, fortolkes § 37 snævert. Entreprenørvirksomheder skal som hovedregel henvises til udlagte erhvervsområder. Entreprenørvirksomhed er ikke undtaget, da det er forventeligt, at der ved en entreprenørvirksomhed vil opstå oplag af bl.a. sten, grus, maskiner m.m.

Visse typer virksomheder kan ifølge praksis opnå en landzonetilladelse i det åbne land, hvis planmæssige forhold ikke taler imod, fordi de kan siges at høre mere hjemme på landet end i byen, fx maskinstationer, foderstofvirksomheder, hestepensioner, rideskoler, hundekenneler og hundepensioner. Herudover virksomheder, som på grund af risiko for omgivelserne ikke kan placeres i erhvervsområde, fx fyrværkerilagre.

Der kræves byggetilladelse til ændret anvendelse af landbrugsbygninger.

Ejendommen ligger i et område syd for Daugbjerg, der i kommuneplanen er beskrevet som et værdifuldt landbrugsområde.

Bilag

Oversigtskort

Uddrag af ansøgningsmateriale

Punkt 12: Bjerring Hede 15, 8850 Bjerringbro: Ansøgning om trialbane i landzone

23/4593

Resume

Udvalget skal tage stilling til, om der skal meddeles tidsbegrænset landzonetilladelse til, at et areal i landzone ca. ½ km vest for Bjerring anvendes af Viborg Ungdomsskole til trialkørsel med motorcykler.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget beslutter at meddele en tidsbegrænset landzonetilladelse indtil den 30. juni 2025 med hjemmel i planlovens § 35.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at meddele en tidsbegrænset landzonetilladelse indtil den 30. juni 2025 med hjemmel i planlovens § 35, samt at driften af trialbanen og eventuelt afledte nabogener evalueres efter det første år.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i medfør af planlovens krav gennemført en naboorientering. Naboer på to naboejendomme har indsendt bemærkninger imod det ansøgte. Desuden har en nabo indsendt en positiv bemærkning.

Beskrivelse

Kommunen har modtaget en ansøgning fra Viborg Ungdomsskole om landzonetilladelse til at anvende et kuperet areal på en del af den privatejede landbrugsejendom Bjerring Hede 15 til træningskørsel med motorcykler. Beliggenheden fremgår af oversigtskort i bilag 1. Ansøgning fremgår af bilag 2.

Aktiviteten er en del af et projekt for 13-18 årige motorinteresserede fra Bjerringbro-området.

Trial går ud på at køre en bane i kuperet terræn igennem hurtigst muligt uden at sætte fødderne på jorden. Banens forløb ændrer sig fra gang til gang afhængig af sværhedsgrad. Baner etableres inden for samme areal hver gang. Der foregår ikke andre aktiviteter end træningskørsel på banen.

Brug af trialbanen er påbegyndt i juni 2022 uden tilladelse, da ungdomsskolen ikke var opmærksom på krav om tilladelse m.m.

Der køres ca. 25 tirsdage om året kl. 16.30-19.30 og 2-4 lørdage kl. 11.00-15.00 med i alt 6 trialmotorcykler. Der er 10-15 køreere pr. køredag. På en træningsdag opstilles to baner på hver ca. 60 m. Der kører højst to ad gangen. Derudover kan der være træning på et "begynderområde".

På køredage transporterer ungdomsskolen motorcykler i kassevogn med lukket trailer til bygningerne på Bjerring Hede 15, hvor der parkeres. En markvej fører ca. 300 m ned til Vindum Dal, hvor kørearealet er. Ejer af den landbrugsejendom, som markvejen fører over, har også været orienteret, og kommunen har ikke modtaget bemærkninger herfra.

Arealet ligger i en økologisk forbindelseslinje i et landbrugsområde. Forvaltningen vurderer, at kørsel med det ansøgte aktivitetsniveau ikke vil påvirke naturhensyn væsentligt.

Der er tale om en støjende aktivitet. Forvaltningen vurderer på baggrund af støjberegninger fra ansøgers rådgiver, at vejledende støjkrav overholdes ved omkringliggende boliger og ved planlagt boligområde øst for banen. Det ansøgte kræver også miljøgodkendelse, hvilket behandles i en særskilt sag. Der er ansøgt om en midlertidig miljøgodkendelse indtil den 30. juni 2025. Forvaltningen vurderer, at der ikke i forhold til støj er noget til hinder for en miljøgodkendelse.

Naboer på Bjerring Hede 17 er imod det ansøgte, da de frygter, at der vil komme flere og andre køre på arealet, og at der vil foregå mere end den beskrevne træningskørsel. Naboerne er bekymrede for, at banen medfører faldende ejendomsværdi. Naboerne foreslår en prøveperiode på ét år. Bemærkningerne fremgår af bilag 3.

Naboer på Vindumvej 28 er imod det ansøgte, da de frygter støjpåvirkning af både egen ejendom og af et planlagt boligområde i den vestlige del af Bjerring. Naboerne vurderer, at støjen fra den kørsel, der allerede har foregået på arealet, er tydelig og generende. Naboerne varsler en erstatningssag, hvis der gives tilladelse til det ansøgte, da naboerne forventer værdiforringende støj ved deres private udstykning i planlagt boligområde ved Bjerring. Ansøger foreslår, at der undersøges alternative placeringer af en bane. Bemærkningerne fremgår af bilag 4.

Ansøger har fået forelagt de modtagne bemærkninger fra naboer og fastholder ansøgningen med kommentarer om, at kun ungdomsskolens trialhold deltager i træningskørsel, at kun godkendte trialcykler benyttes, og at der altid er personale til stede ved træning. Ansøgers kommentarer fremgår af bilag 5.

Forvaltningen indstiller, at der meddeles landzonetilladelse, da hverken landskabelige eller naturmæssige hensyn vurderes at blive påvirket negativt ved den ansøgte kørsel på et areal. Forvaltningen vurderer, at landzonetilladelsen skal tidsbegrænses til den periode, der er søgt miljøgodkendelse for. Forvaltningen lægger afgørende vægt på, at vejledende støjkrav kan overholdes ved nuværende og planlagte boliger i nærområdet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

For så vidt angår varsling af erstatningskrav pga. støj er udgangspunktet, at hvis myndigheden ikke har begået fejl, er der ikke grundlag for et krav fra naboerne, jf. den kommenterede planlov, 2013, s. 341. Forvaltningen baserer sin vurdering af støj på beregninger foretaget af et anerkendt rådgivende ingeniørfirma med speciale i bl.a. støj.

Juridiske og planmæssige forhold

Arealet ligger i landzone, og det ansøgte kræver derfor tilladelse efter planlovens § 35. Formålet med landzonebestemmelserne er bl.a. at sikre, at byudvikling sker, hvor kommuneplanen åbner mulighed for det. Sigtet er at forbeholde det åbne land til jordbrugerhvervene og at tilgodese landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier samt at undgå miljøkonflikter. Samtidig skal planloven bidrage til at gøre landdistrikterne levedygtige.

Naboer m.fl. har ret til at klage over afgørelsen til Planklagenævnet. Hvis der klages over en landzonetilladelse, meddeler forvaltningen ikke en miljøgodkendelse, inden Planklagenævnet eventuelt har stadfæstet landzonetilladelsen.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgning

Nabobemærkninger fra Bjerring Hede 17

Nabobemærkninger fra Vindumvej 28

Ansøgers kommentarer til nabobemærkninger

Punkt 13: Temadrøftelse om inspirationsforum og ungeklimaråd

20/28957

Resume

Konstitueringsaftalen lægger op til, at Viborg Kommune skal etablere et inspirationsforum i denne valgperiode.

Klima- og Miljøudvalget har desuden tidligere drøftet muligheden for at oprette et ungeklimaråd. Der ønskes en politisk drøftelse af rammer og retning for et inspirationsforum og et ungeklimaråd i Viborg Kommune, således at forvaltningen eventuelt kan arbejde videre med begge koncepter og implementering heraf.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at politiske forventninger til et inspirationsforum og et ungeklimaråd drøftes på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Historik

Konstitueringsaftalen lægger op til, at Viborg Kommune skal etablere et inspirationsforum i denne valgperiode.

Anmodning om etablering af ungeklimaråd blev behandlet i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#)).

Inddragelse og høring

Forvaltningen har været i dialog med det nationale ungeklimaråd og Viborg Ungdomsråd i forlængelse af ungdomsrådets opfordring til etablering af et ungeklimaråd i Viborg Kommune.

Beskrivelse

Viborg Kommune kan ikke lykkes med grøn omstilling og opnåelse af ambitiøse klimamål uden inddragelse, inspiration og samarbejde med en bred vifte af lokale aktører. Det kan være alt fra private borgere og virksomheder til NGO'er og uddannelsesinstitutioner. Både et inspirationsforum og et ungeklimaråd kan være med til at understøtte opnåelse af kommunens klimamål. Men rammer og retning for både et inspirationsforum og et ungeklimaråd skal sættes med omtanke, så de understøtter Viborg Kommunes grønne omstilling effektivt.

I konstitueringsaftalen beskrives ambitionerne for et inspirationsforum som et ”fleksibelt forum med afsæt i Klima- og Miljøudvalget. Der kan deltage folk fra både byråd, erhvervsliv, lønmodtagerorganisationer, uddannelsesinstitutioner, handel og turisme m.v. Et centralt fokus her er FN's 17 verdensmål samt DK2020 (Klimapartnerskab mellem KL, regionerne og Realdania)”.

Et ungeklimaråd findes i forskellige formater flere steder i Danmark. Men det generelle formål udspringer af ønsket om at inddrage den unge, nytænkende og nyskabende generation i klimaindsatsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 14: Godkendelse af projekt for etablering af varmepumpe på Cityværket ved Nørresø i Viborg

23/6086

Resume

Viborg Varme Produktion A/S ønsker at etablere en varmepumpe ved Nørresø i Viborg. Projektets gennemførelse kræver udvalgets godkendelse efter varmemforsyningsloven.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender projektet for et 6 MW varmepumpeanlæg på Cityværket på Sct. Kjelds Gade 19B i Viborg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede

1. at godkende projektet for et 6 MW varmepumpeanlæg på Cityværket på Sct. Kjelds Gade 19B i Viborg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i henhold til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen) foretaget en høring af Evida og ElnetMidt som berørte parter i sagen. Ingen af parterne havde bemærkninger.

Beskrivelse

Viborg Varme og Energi Viborg Vand A/S planlægger i samarbejde med Viborg Kommune at omdanne det tidligere vandværk, Cityværket på Sct. Kjelds Gade 19 i Viborg, til Søværket. Planen er, at området fremover skal indeholde tekniske anlæg til varmeindvinding, vandrensning og regnvandshåndtering samt give adgang for offentligheden og formidle, hvad der sker i området. Samarbejdet om projektet kan beskrives som en park, der udnytter de eksisterende grundvandsboringer og vandværksbygningen til varmeindvinding, mens en bearbejdning af terrænet skal give plads til et regnvandsbassin/rensedam til separat regnvand fra et stort kloakopland i Viborg, der omlægges fra fælleskloak til separatkloak. De tekniske anlæg bindes sammen af en åben park til ophold og formidling om søen, naturen, grundvand, regnvand, varme m.v.

Viborg Varme Produktion A/S har ansøgt om godkendelse af projektforslaget, der fremgår af bilag 1. Projektet indebærer, at der etableres et 6 MW varmepumpeanlæg på Cityværket og varmeværket vil dermed yderligere reducere brug af fossilbrændsel i sin varmeproduktion.

Varmepumpeanlægget forudsættes etableret i Cityværkets bygning på Sct. Kjelds Gade 19B, som i dag ejes af Energi Viborg Vand A/S. Varmepumpeanlægget vil udnytte varme i Cityværkets vandboring og køling af søvand i Nørresø. Overslagsprisen på anlægget er ca. 57 mio. kr. ekskl. moms, og anlægget forventes at kunne dække 12 % af den samlede varmeproduktion i Viborg.

Projektforslaget viser positiv selskabsøkonomi og samfundsøkonomi, og at varmepumpen vil medføre en reduktion i CO₂ emissioner.

Klima- og Miljøudvalget besluttede i februar 2023 ([link til sag nr. 1 i Klima- og Miljøudvalget den 21. februar 2023](#)), at Viborg Kommune i arbejdet med grøn omstilling af fjernvarmen skal have et særligt fokus på at udnytte overskudsvarme. Udvalget besluttede, at kommunen vil understøtte fjernvarmens grønne omstilling ved at sikre, at projektforslag undersøger relevante scenarier med udnyttelse af overskudsvarme fra virksomheder og ved at fokusere på, om projekterne forhindrer en evt. senere udnyttelse af overskudsvarme.

Forvaltningen vurderer, at projektet ikke vil være til hinder for et evt. fremtidigt aftag af overskudsvarme fra en industriel aktør.

Projektforslag skal jf. projektbekendtgørelsen indeholde en samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier med henblik på at finde det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Derfor har Viborg Varme, efter anmodning fra Viborg Kommune, udarbejdet en samfundsøkonomisk beregning for et alternativt scenarie med 6 MW varme fra et energihub ved Foulum, hvor varmen fx kan komme fra Jævnstrømsstation Tjele, Apple Datacenter eller andre industrianlæg. Beregningen indgår som et tillæg til projektforslaget og er i bilag 2.

Projektforslaget medfører et samfundsøkonomisk overskud på ca. 131 mio. kr. over en 20-årig betragtningsperiode i forhold til referencen, hvor driften fortsætter som nu.

Tillægget til projektforslaget viser, at der opnås en samfundsøkonomisk besparelse på ca. 75 mio. kr. ved at etablere 6 MW varmepumpe på Cityværket ift. 6 MW varme fra et energihub ved Foulum.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Jf. projektforslaget kan projektering og etablering foretages umiddelbart efter kommunens godkendelse af projektet.

Forvaltningen vil koordinere sagsbehandlingen og forventer at meddele en godkendelse efter varmemforsyningsloven under hensyn til kommunens behandling af projektet i forhold til:

- Screening for miljøvurdering efter miljøvurderingsloven
- Tilladelse til indvinding af grundvand
- Udledningstilladelse for udledning af grundvand til Viborg Nørresø
- Tilladelse til indpumpning af søvand fra Viborg Nørresø
- Udledningstilladelse for udledning af søvand til Viborg Nørresø
- Tilladelse til rensning af fosfor

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Projektforslag for varmepumpe på Cityværket

Tillæg til projektforslag - alternativ med energihub ved Foulum

Punkt 15: Ansøgning om tilskud til fjernvarmeprojekt i Løvel, Rødding og Vammen

22/14297

Resume

Sødal Fjernvarme Borgergruppe ansøger om 750.000 kroner til projektforbereelse, rådgivning og udførelse af beregninger i forbindelse med etablering af fjernvarme i Løvel, Rødding og Vammen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager stilling til, om ansøgningen fra Sødal Fjernvarme Borgergruppe skal imødekommes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede

1. at imødekomme ansøgningen fra Sødal Fjernvarme Borgergruppe om 750.000 kroner til projektforbereelse, rådgivning og udførelse af beregninger i forbindelse med etablering af fjernvarme i Løvel, Rødding og Vammen, og
2. at ansøger skal levere et detaljeret faseopdelt budget, således at forvaltningen kan påse, at de tildelte støttemidler anvendes hensigtsmæssigt.

Sagsfremstilling

Historik

I januar godkendte byrådet en varmeplan, som udpeger potentielle nye fjernvarmeområder i Viborg Kommune ([link til sag nr. 5 i byrådet den 25. januar 2023](#)). Varmeplanen kan ses på [Plandata.dk](#).

Klima- og Miljøudvalget besluttede i januar at oprette en pulje til udbredelse af kollektiv varmforsyning i Viborg Kommune ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 31. januar 2023](#)).

Klima- og Miljøudvalget besluttede:

- ”1. at den afsatte driftspulje til ”Energitjek af private boliger” anvendes til udbredelse af kollektiv varmforsyning i Viborg Kommune,
2. at puljen forbeholdes initiativgrupper i områder, hvor der ikke er et eksisterende, nærliggende varmekværk til at tage ansvar for et kollektivt varmeprojekts fremdrift,
3. at puljemidler skal refunderes til puljen i de tilfælde, hvor et projekt gennemføres og resulterer i et nyt varmeselskab eller tilsvarende, og
4. at Klima- og Miljøudvalget på baggrund af konkrete ansøgninger fra initiativgrupper bevilger midler fra puljen til konkrete rådgiverydelser.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Sødal Fjernvarme Borgergruppe ansøger kommunen om 750.000 kr. til at få en rådgiver til at udarbejde et projektoplæg til en fjernvarmeløsning for Løvel, Rødding og Vammen. Oplægget skal muliggøre opnåelsen af nødvendige godkendelser og fremstå som en plan, der kan danne grundlag for udbydelsen af projektet i licitation.

Løvel, Rødding og Vammen er blandt de gasbyer i kommunen, hvor der vil kunne opnås bedst brugerøkonomi ved etablering af fjernvarmforsyning. Det viste en scenarieanalyse for fjernvarmforsyning af 25 gasbyer i Viborg

Kommune, som kommunen fik udarbejdet sidste år. I de tre byer vil der sandsynligvis kunne opnås fjernvarmeløsninger med årlige omkostninger for et hus på 130 m² på mellem 21.000 – 22.000 kr.

Løvel, Rødding og Vammen er udpeget som potentielle fjernvarmeområder i kommunens varmeplan. Kommunen skal udmønte varmeplanen jf. cirkulæreskrivelse om kommunal varmeplanlægning og projektkodkendelse. Det betyder, at kommunen som udgangspunkt skal sikre, at der inden udgangen af 2023 udarbejdes og træffes afgørelse om godkendelse af konkrete projektforslag for områderne i kommunens varmeplan.

Som beskrevet i en orientering til Klima- og Miljøudvalget ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 3. januar 2023](#)) har regionen meddelt tilsagn om støtte med 100.000 kr. til Sødal Fjernvarme Borgergruppe, hvortil kommunen medfinansierer med yderligere 33.000 kr. Støtten er til konsulentbistand til beslutningsgrundlag om fjernvarmeløsning.

Forvaltningens bemærkninger ift. støtte fra puljen til udbredelse af kollektiv varmeforsyning

Forvaltningen vurderer, at ansøgningen falder inden for puljens kriterium for, hvem der kan søge puljen. Borgergruppen har undersøgt om fjernvarmeprojektet kan varetages af et nærliggende varmeværk som Viborg Varme og Skals Kraftvarmeværk, men det er ikke muligt, og ansvaret for projektets fremdrift ligger indtil videre hos borgergruppen. Der er derfor tale om en initiativgruppe i et område, hvor der umiddelbart ikke er et eksisterende, nærliggende varmeværk til at tage ansvar for det kollektive varmeprojekts fremdrift.

Desuden vurderer forvaltningen, at ansøgningen falder inden for intentionen med, hvad der kan søges støtte til. Det ansøgte er i overensstemmelse med puljen, der som udgangspunkt er målrettet de nødvendige rådgiverydelser for at bringe fjernvarmeprojekter til et niveau, hvor initiativtagerne kan etablere et varmeforsyningsselskab og kan optage lån i Kommunekredit med en kommunegaranti fra kommunen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Et eventuelt tilskud finansieres af puljen til udbredelse af kollektiv varmeforsyning i Viborg Kommune, som oprindeligt er afsatte midler til energitjek af private boliger.

Puljen til udbredelse af kollektiv varmeforsyning er oprettet i år og er på 824.000 kr. under forudsætning af, at byrådet godkender overførsler på sit møde i april.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning om støttemidler til rådgivning om etablering af fjernvarmeløsning i Løvel, Rødding og Vammen

Punkt 16: Orientering om interesse for fjernvarme i gasforsynede byer

22/14297

Resume

Med energikrisen har mulighederne for at skifte varmforsyning fået større betydning for borgernes økonomi. Særligt i gasforsynede byer er der borgere, der er optagede af, om de kan få fjernvarme. Kommunen har udsendt breve, der informerer om varmforsyningsmuligheder, og hvor borgere har mulighed for via kommunens hjemmeside at tilkendegive deres interesse for at få fjernvarme. Her orienteres om resultaterne af undersøgelsen. Landdistriktsudvalget får en enslydende sag til orientering.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Sidste år fik kommunen udarbejdet en scenarieanalyse for fjernvarmeforsyning af 25 gasbyer i Viborg Kommune. Klima- og Miljøudvalget besluttede i september 2022, ”at Viborg Kommune vil arbejde for at skabe en digital platform som fx Viborg Varmes www.slipgassen.dk, hvor borgere kan udtrykke tilsagn om, at de er interesseret i at modtage yderligere information om tilslutning til fjernvarme” ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 20. september 2022](#)).

Klima- og Miljøudvalget blev i januar orienteret om indsatser afledt af fjernvarmeanalysen, bl.a. om planer om at foretage analyse af potentiale for termonet i landsbysamfund ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 3. januar 2023](#)).

I januar godkendte byrådet en varmeplan, som udpeger potentielle nye fjernvarmeområder i Viborg Kommune ([link til sag nr. 5 i byrådet den 25. januar 2023](#)). Varmeplanen kan ses på Plandata.dk.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har orienteret borgergrupper, borgerforeninger og varmeværker om oplysningerne i nedenstående tabel. Alle ovennævnte er samtidig blevet opfordret til at kontakte kommunen, såfremt de er interesserede i at få hjælp fra kommunen til at undersøge potentialet for anden fælles varmforsyning i mindre målestok, herunder termonet.

Beskrivelse

Kommunen har på baggrund af et cirkulære fra Energistyrelsen sendt breve til ca. 11.600 adresser med information om eksisterende og fremtidige varmforsyningsmuligheder. Brevene var primært til ejere af naturgasfyr samt ejendomme i naturgasområder.

I en del af brevene opfordrede forvaltningen til, at modtager af brevet senest den 7. februar 2023 gav en uforpligtende tilkendegivelse via kommunens hjemmeside, hvis vedkommende ønsker, at der etableres fjernvarme i eget område. De indsamlede oplysninger danner grundlag for nedenstående oversigt over interesselilkendegivelser.

By	Antal der har tilkendegivet ønske om fjernvarme	Udsendte breve – antal adresser
Almind	2	80
Bjerregrav	11	233
Brandstrup	8	61

Fly	51	152
Grønhøj	1	109
Hjorthede	5	98
Kjeldbjerg	34	167
Kvorning	2	108
Ravnstrup	27	202
Sahl	8	202
Sjørup	2	135
Skelhøje	15	263
Tange	46	194
Vejrumbro	15	208
Vorning	6	99

Resultaterne er illustreret på kortet i bilag 1.

I nogle af disse byer kan der være behov for at afholde borgermøder for at få en nærmere afklaring af interessen for fjernvarme eller andre fælles varmeløsninger såsom termonet. Forvaltningen har særligt fokus på at understøtte en lokal forankring og vil være opmærksom på, om nogle af de kontaktede borgergrupper, borgerforeninger og varmeværker viser interesse for at afholde borgermøder.

De ovenstående 15 adspurgte byer er blandt de 25 byer, som indgik i fjernvarmeanalysen, men som ikke blev udpeget som potentielle fjernvarmeområder i varmeplanen. Brandstrup er undtagelsen, som både er adspurgt og udpeget som potentielt fjernvarmeområde. Kommunen har således ikke spurgt efter tilkendegivelser om interesse for fjernvarme i følgende potentielle fjernvarmeområder, hvor lokale kræfter allerede er i gang med at undersøge mulighederne:

- Sparkær og Mønsted, hvor en borgergruppes arbejde med at samle tilkendegivelser har vist, at der er stor interesse for fjernvarme. Stoholm Fjernvarmeværk afholder ekstraordinære generalforsamlinger, for at få ændret sine vedtægter, så dets forsyningsområde også omfatter Mønsted, Sparkær og de omkringliggende boenheder.
- Løvel, Rødding og Vammen, hvor borgergruppen Sødal Fjernvarmes arbejde med at samle tilkendegivelser har vist, at der er stor interesse for fjernvarme.
- Mammen, hvor Gudenådalens Energiselskab, borgerforeningen og Mammen Mejerierne ser på mulighederne for fjernvarme.
- Birgittelyst, som indgår i Viborg Varmes undersøgelse af interesse for fjernvarme på hjemmesiden slipgassen.dk.
- Højbjerg, hvor borgerforeningen og Rødkærbro Fjernvarmeværk har holdt et informationsmøde om mulighederne for fjernvarme, og en arbejdsgruppe undersøger interessen for fjernvarme.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Kort over interesse for fjernvarme

Punkt 17: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019, omlægning af renseanlægsstrukturen for den nordlige del af Viborg Kommune

22/8749

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019. Tillægget danner grundlag for, at renseanlæg beliggende i Ulbjerg, Skals, Bjerregrav, Løvel, Vammen og Fiskbæk kan nedlægges, samt at spildevandet fra de nedlagte renseanlæg kan overføres til Viborg Centralrenseanlæg.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.
2. at bilag 4 "Behandling af høringssvar og indsigelser" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt, og
2. at bilag 4 "Behandling af høringssvar og indsigelser" sendes som svar til dem, der har indsendt høringssvar.

Sagsfremstilling

Historik

Energi Viborg Vand A/S og Viborg Kommune har tidligere undersøgt forskellige scenarier for omlægning af renseanlægsstrukturen i den nordlige del af kommunen.

På baggrund af Klima- og Miljøudvalgets behandling af sagen den 19. september 2019 ([link til sag nr. 14 i Klima- og Miljøudvalget den 19. september 2019](#)) udarbejdede Energi Viborg Vand A/S et notat, som skulle belyse de økonomiske og tekniske konsekvenser ved forskellige scenarier. Udvalget besluttede efterfølgende den 4. juni 2020 ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2020](#)) at igangsætte habitatkonsekvensvurderinger af følgende scenarier:

- a. Nyt renseanlæg øst for Skals med udledning til Skals Å (A2)
- b. Transport af spildevandet til Viborg Centralrenseanlæg (C)

Notatets øvrige scenarier blev ikke fundet fordelagtige.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 26. april 2022 ([link til sag nr. 14 i Klima- og Miljøudvalget den 26. april 2022](#)) at igangsætte planlægning og myndighedsbehandling for overførsel af spildevandet fra den nordlige del af Viborg Kommune til Viborg Centralrenseanlæg.

På baggrund af byrådets beslutning den 16. november 2022 ([link til sag nr. 4 i byrådet den 16. november 2022](#)) har Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019 samt tilhørende miljørapport været i offentlig høring.

Inddragelse og høring

Planforslaget samt tilhørende miljørapport har været i offentlig høring fra den 18. november 2022 til den 13. januar 2023.

Forvaltningen har, i forbindelse med den offentlige høring, holdt et møde med Nørreådalens Strategigruppe, hvor Energi Viborg Vand A/S var repræsenteret.

Der er modtaget 13 høringssvar, hvor det ene er en samling af 17 høringssvar.

Randers Kommune samt Norddjurs Kommune, Byg og Miljø, har indsendt høringssvar vedrørende indhold af miljørapporten med tilhørende Natura 2000 konsekvensvurdering. De mener, rapporten skal indeholde en redegørelse vedrørende miljøfarlige stoffer.

De resterende høringssvar udtrykker bekymring omkring miljøfarlige stoffer i Nørreåen på arealer tilstødende Nørreå samt i grundvandet ved Løvskaal Vandværk og Tindbæk Vandværk. Der udtrykkes ønske om, at tillægget ikke vedtages, da et nyt renseanlæg bør placeres i den nordlige del af kommunen og dermed i samme vandopland, som spildevandet kommer fra.

Ud af de 13 høringssvar udtrykker 5 af dem støtte til omlægningen af renseanlægsstrukturen, som beskrevet i tillægget.

På baggrund af høringssvarene har forvaltningen udvidet miljørapporten og Natura 2000 konsekvensvurderingen med afsnit og konklusion om miljøfarlige stoffer.

Rapporten konkluderer, at udledningen fra Viborg Centralrenseanlæg i dag og efter udbygningen ikke vil medføre forringelser af tilstanden eller forhindre målopfyldelse i de nedstrøms målsatte vandløb. Den opdaterede del af Miljørapporten fremgår af bilag 5. og den opdaterede del af Natura 2000 konsekvensvurderingen fremgår af bilag 6.

Høringssvarene samt forvaltningens behandling af høringssvar fremgår af bilag 3 og bilag 4. Udover opdatering af miljørapport med tilhørende Natura 2000 konsekvensvurdering er det forvaltningens vurdering, at høringssvarene ikke giver anledning til ændring af tillægget.

Beskrivelse

Omlægningen af renseanlægsstrukturen i Viborg Kommune blev vedtaget i 2019 sammen med nuværende Spildevandsplan, og der arbejdes løbende på centralisering af rensningen. I samarbejde med Viborg Kommune har Energi Viborg Vand A/S udarbejdet dette tillæg, der konkretiserer omlægningen.

Ældre, små og udtjente renseanlæg rundt om i kommunen skal nedlægges, og spildevandet fra disse skal centraliseres på Viborg Centralrenseanlæg.

Centralisering giver robusthed og effektiv spildevandsrensning og giver bedre muligheder for at tilføje nye rensningsteknologier, hvis kravene til rensning ændres.

Ud af de 5 overvejede scenarier blev der, på baggrund af screening og vurdering af påvirkning på Natura 2000 områder, besluttet at gå videre med det beskrevne scenarie. Endvidere viste det udvalgte scenarie sig at være mest omkostningseffektivt, da Viborg Centralrenseanlæg under alle omstændigheder skal udvides.

Udvidelsen kan etableres indenfor renseanlæggets nuværende areal.

Efterfølgende er der blevet udarbejdet en miljørapport og tilhørende Natura 2000 konsekvensvurdering. Her konkluderes, at planforslaget ikke vil påvirke de nedstrøms vandområder væsentligt.

Tillægget beskriver, hvilke vilkår Energi Viborg Vand A/S kan forvente:

- i en ny udledningstilladelse for Viborg Centralrenseanlæg,
- ved etablering af transportledninger,
- i udledningstilladelser for fælleskloakkens regnbetingede udløb ved de renseanlæg, der nedlægges.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte spildevandsledninger fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019 \(Overførsel af spildevand fra nordområdet til Viborg Centralrenseanlæg\)](#).

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Miljøvurdering

Forvaltningen har fået udarbejdet en miljørapport med tilhørende Natura 2000 konsekvensvurdering. Det konkluderes, at planforslaget ikke påvirker de nedstrøms vandområder væsentligt. Dette gælder både for næringsstoffer, miljøfarlige stoffer, vandføring, bilag IV arter og Natura 2000 områder.

I øvrigt vil Hjarbæk Fjord blive positivt påvirket af det afkoblede spildevand.

Økonomi

Udgifter til omlægning af renseanlægsstrukturen afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Alternativer

Der holdes fast i den nuværende renseanlægsstruktur. Derudover vil der være mindre robusthed i spildevandsystemet ift. fremtidig erhvervsudvikling, hvis den nuværende renseanlægsstruktur fastholdes.

Konsekvensen ved at vælge dette alternativ er, at belastningen af recipienter i nordområdet ikke vil blive mindsket.

Tidsperspektiv

Omlægning af renseanlægsstrukturen vil blive påbegyndt, efter den er blevet politisk vedtaget. Omlægningen vil forløbe over flere år. Der vil i forbindelse med nedlægning af de enkelte renseanlæg samt etablering af ledningstracé skulle udarbejdes tillæg til spildevandsplanen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019

Opdateret del af Miljørapport

Behandling af høringssvar og indsigelser

Høringssvar og indsigelser

Opdateret del af Natura 2000 konsekvensvurdering

Punkt 18: Ansøgning om etablering af en 30 meter lang bro ved Søværket

22/551

Resume

Viborg Kommune har modtaget et samlet ansøgningsmateriale fra Energi Viborg Vand og Viborg Varme om etablering af 'Søværket' på den gamle cityvandværksgrund ved Viborg Nørresø. En del af projektet omfatter etablering af en 30 meter lang og 3 meter bred metalbro med rækværk.

Broen kræver en godkendelse efter regulativet for Viborg Søerne. Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om broen kan godkendes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget beslutter, om ansøgningen om etablering af en 30 meter lang og 3 meter bred metalbro med rækværk til indvinding af søvand til varmeprojektet ved Søværket skal imødekommes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede

1. at imødekomme ansøgningen om etablering af en 30 meter lang og 3 meter bred metalbro med rækværk til indvinding af søvand til varmeprojektet ved Søværket.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget behandlede den 25. oktober 2022 en bevillingssag til godkendelse af projektet om at omdanne det tidligere vandværk på Sct. Kjelds Gade 19, Viborg, til Søværket ([link til sag nr. 8 i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022](#)). Sagen blev videresendt til byrådet.

Teknisk Udvalg godkendte den 26. oktober 2022 projektet, for så vidt angår driftsdelen ([link til sag nr. 7 i Teknisk Udvalg den 26. oktober 2022](#)).

Byrådet godkendte den 16. november 2022 projektforslaget vedrørende "Søværket – fra vandværk til varmekværk, rensedam og park" med en anlægsudgiftsbevilling på 1,2 mio. kr. i 2023 ved finansiering fra puljen til grøn omstilling og klimatilpasning ([link til sag nr. 7 i byrådet den 16. november 2022](#)).

Inddragelse og høring

Beboerne på Ll. Sct. Kjelds Gade har en eksisterende og lovlig fælles bro med en længde på 14 meter på den ansøgte placering. Det er oplyst i forbindelse med ansøgningen, at beboerne har været inddraget og er indforståede med, at broen udskiftes og bliver tilgængelig for offentligheden.

Beskrivelse

Ansøgning

På den gamle cityvandværksejendom beliggende på matr.nr. 409b og 424t Viborg Markjorder (ejet af Energi Viborg Vand) ved vestsiden af Viborg Nørresø skal 'Søværket' anlægges i samarbejde mellem Energi Viborg, Viborg Varme og Viborg Kommune. Søværket er en park, der udnytter grundvandsboringerne og vandværksbygningen på grunden til varmeindvinding samt gennem en terrænbearbejdning giver plads til regnvandsopmagasinering og rensning af separat regnvand fra et stort kloakopland i Viborg, der omlægges fra fælleskloak til separatkloak. De tekniske anlæg bindes sammen af en offentligt tilgængelig park til ophold og formidling omkring projektet. Se beskrivelse af projektet og skitser i bilag 1.

Projektet til varmeindvinding omfatter indvinding af søvand i sommerhalvåret og grundvand i vinterhalvåret, som skal passere en varmeveksler, der trækker varmen ud af vandet, inden det afkølede vand igen ledes tilbage på bunden af Nørresø via en 100 m lang rørledning. Inden udledning af indvundet vand til Nørresø renses dette for fosfor, således at der ikke sker en øget udledning af fosfor til Nørresø.

Til indvinding af søvand ønskes etableret en 30 m lang og 3 meter bred bro. Broen skal fungere som værn for rørene til indvinding af søvand, da rørene skal 30 meter ud i søen, for at vandkvaliteten er acceptabel med hensyn til fosfor-/algekoncentrationen. For enden af broen etableres et forfilterbygværk, der skal være med til at sikre vandkvaliteten i forhold til urenheder i søvandet. Broen vil samtidig blive indarbejdet i det rekreative område som en offentligt tilgængelig bro. Broen etableres i elefantriste med kig til rørene samt et rækværk langs den ene side og med en badestige. Se side 24-27 i bilag 1.

Lovgivning

Viborg Nørresø er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vandløbsloven og regulativet for Viborg Søerne.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er alle søerne over 100 m² med dertilhørende vådbundszone beskyttet imod alle former for tilstandsændringer. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde planter og dyr. I særlige tilfælde kan kommunen dispensere fra forbuddet mod tilstandsændring.

Vandløbslovens formål er at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Lovens regler om vandløb finder også anvendelse på søer. Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Det gældende [Regulativ for Viborg Søerne](#) er udarbejdet i henhold til vandløbsloven. Regulativets pkt. 6.7 vedrører broer, pontoner o.lign. og fastsætter nogle rammer for, hvad man kan forvente at opnå tilladelse til for broer. Herunder gælder bl.a., at broer maksimalt må være 8 m i længden og 1,5 meter i bredden, skal holdes i dæmpede jordfarver, og at der ikke må etableres foranstaltninger som borde/bænke, rækværk eller andet. Det kan bl.a. indgå i vurderingen, om det ansøgte kommer almenheden til gode.

Viborg Søerne er umatrikulerede, men der er fastsat råderet over Viborg Søerne til Viborg Kommune i to højesteretsdomme fra 1858 og 1942.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at der kan meddeles dispensation fra forbuddet mod tilstandsændring i naturbeskyttelseslovens § 3. Det er godtgjort, at broens længde og bredde er nødvendig for indvindingen af søvand til varmeprojektet.

Forvaltningen vurderer også, at der kan meddeles tilladelse efter vandløbsloven, da broen ikke vurderes at være til hinder for vandafstrømningen eller de miljømæssige forhold i søen, såfremt der ikke sker øget udledning af fosfor til Nørresø.

Broen kræver derudover en godkendelse efter regulativet for Viborg Søerne. Praxis er, at i de tilfælde, hvor forvaltningen i øvrigt vurderer, at der kan meddeles tilladelse efter gældende lovgivning, fremlægges sagen for Klima- og Miljøudvalget, jf. administrationsgrundlaget for Nørresø og Søndersø.

I forbindelse med en eventuel afgørelse vurderer forvaltningen, at det af hensyn til den landskabelige påvirkning vil være hensigtsmæssigt at stille vilkår om, at broen ikke må etableres i et lysreflekterende materiale.

Størrelsen på broen er dertil betinget af en realisering af indvinding og fosforrensning af søvand i forbindelse med varmeprojektet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgningsmateriale - Søværket

Punkt 19: Permanent ophør af iltning i Viborg Nørresø

19/16407

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal beslutte, om Viborg Kommune skal stoppe permanent med at tilsætte ilt til bundvandet i Nørresø, idet det vurderes, at iltningen ingen betydning har for søens vandkvalitet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget beslutter, at iltningen af Nørresø ophører permanent.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at iltningen af Nørresø ophører permanent.

Sagsfremstilling

Historik

I november 2021 ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget den 11. november 2021](#)) behandlede udvalget en indstilling om forsøgsvis ophør af iltningen i Nørresø i 2022. Udvalget fulgte indstillingen og besluttede også, at de sparede driftsmidler til iltningen anvendes til at undersøge og dokumentere, om ophør af iltning i 2022 har konsekvenser for søens vandkvalitet med henblik på permanent ophør af iltningen i Nørresø.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Baggrund

De senere år har iltning af søer som restaureringsmetode været til debat. Praksis er at tilsætte ren ilt til bundvandet på enkelte dybe lokaliteter i sommerhalvåret, hvor søens vandsøjle er lagdelt af et såkaldt temperaturspringlag. Typisk startes iltningen i maj-juni og indstilles igen i september-oktober.

I Viborg Kommune er der ilttingsanlæg i Hald Sø og i Nørresø. Anlægget i Hald Sø er etableret for 37 år siden. Anlægget i Nørresø er knap 10 år yngre. Begge anlæg blev etableret af Viborg Amt og blev overdraget til Viborg Kommune i 2007 i forbindelse med kommunalreformen.

Bortset fra enkelte år har anlæggene været i drift siden etableringen. Der tilføres ikke ilt for at opretholde gode iltforhold ved bunden for flora og fauna, men for at fastholde redox-potentialet (så der ikke frigives fosfor fra bund-sedimentet).

I 2020 afholdt Viborg Kommune en konference om iltning af Hald Sø (og Furesø beliggende på Sjælland). En række eksperter i sø-økologi deltog i konferencen. Hovedindtrykket var, at iltning ikke er videre velegnet som sø-restaureringsmetode. Dels er det naturligt om sommeren med dårlige iltforhold ved bunden i dybe lagdelte søer, dels har iltningen ingen varig effekt på fosforbindingen, dels kan iltningen "forstyrre" springlagets stabilitet. Så iltningen er mere at betragte som et driftstiltag i stil med landskabspleje.

Ilttingsanlægget i Nørresø

Som besluttet var ilttingsanlægget i Nørresø ikke i drift i 2022. I stedet blev iltforhold og vandkvalitet undersøgt i perioden maj – september 2022 af rådgivningsfirmaet WSP, som har udarbejdet en tilknyttet rapport, der er vedlagt som bilag 2.

Rapportens konklusioner og anbefalinger

Rapporten konkluderer, at der ikke kan påvises nogen positiv effekt på miljøtilstanden i Nørresø som følge af iltningen af bundvandet.

I 2022, efter ophør af iltning, er der tværtimod registreret et fald i koncentrationen af total-fosfor i søens overfladevand og det laveste sommergennemsnit siden de første målinger i 1977.

Det er ikke muligt at nå ned på den målsatte fosforkoncentration på 0,028 mg fosfor pr. liter i forslag til Vandområdeplanerne 2021-2027 uden yderligere tiltag i oplandet til begrænsning af den eksterne tilførsel af fosfor. Indsatsbehov og -program fastlægges i gældende vandområdeplan.

Det kan ikke afvises, at der i køligere og mere blæsende somre end 2022 vil være et mere ustabil temperaturspringlag end i 2022, hvilket kan medføre opblanding af fosforrigt bundvand med overfladevandet, men også en vis geniltning af bundvandet.

Det anbefales, at iltningen ikke genoptages, men at søen undersøges med få års mellemrum (f.eks. en 2-3 årig cyklus) for at følge udviklingen i søen og kunne vurdere år til år variationer i miljøtilstanden.

Forvaltningens bemærkninger

Som det også fremgår af WSP's rapport, har iltningsanlægget i Nørresø ikke fungeret hensigtsmæssigt. Iltforholdene ved bunden har været dårlige, uanset om der blev iltet eller ej. Der har muligvis været en meget lokal positiv effekt, hvor ilten er tilsat, men der kan ikke påvises nogen positiv effekt på søens miljøtilstand som følge af iltningen i perioden 1996-2020.

Rapporten vurderer også, at der ikke sker et øget tab af fosfor som følge af ophør af iltningen. I september og oktober 2022 var der en påvirkning af fosforkoncentrationen i overfladevandet som følge af efterårets opblanding af vandmasserne og tilførsel af opløst fosfor fra bundvandet. Koncentrationen var imidlertid på samme niveau som i slutningen af oktober 2020.

En af årsagerne til den manglende effekt af iltningen er, at Nørresø ikke er en "rigtig" dyb sø som f.eks. Hald Sø. Derfor er springlaget mindre stabilt og påvirkes af vejrbedingede år-til-år-variationer. Jo mere stabilt springlaget er, desto bedre er forudsætningen for, at iltningen virker.

En anden årsag er udformningen af iltnings-anlægget i Nørresø. Ideelt set skal ilten tilsættes som meget små bobler, der giver vandet et "mælket" udseende, og hvor boblerne hurtigt bliver opløst under springlaget. Det nuværende anlæg i Nørresø blev etableret i 2012. Anlægget er udformet, så ilten tilføres via såkaldte keramiske kakler, hvilket skulle give meget små iltbobler. I praksis (det ses visuelt) bliver boblerne større og stiger hurtigere op til overfladen uden at blive opløst i bundvandet.

Ovenstående betyder, at iltningen ligefrem kan have haft en skadelig virkning på grund af den såkaldte "skorstenseffekt". Det sker, når iltboblerne på søbunden, hvor ilten tilføres vandet, skaber en opadgående vandstrøm. Det kan påvirke springlagsdannelsen og kan trække fosforholdigt bundvand med op i overfladevandet, hvor det kan give anledning til øget algevækst.

Forvaltningen vil i en periode følge udviklingen i Nørresø ved at få undersøgt iltforhold og vandkvalitet med få års mellemrum og ved at se på statens overvågningsresultater.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forudsat iltningen ophører, forventes ilttanken ved Nørresø fjernet i 2023. Det øvrige anlæg på søbunden forventes fjernet i 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forudsættes, at de driftsmidler der spares på iltningen kan anvendes i forbindelse med nedlæggelse af anlægget og til at følge udviklingen i Nørresø.

Juridiske og planmæssige forhold

Da det vurderes, at iltningen ikke har betydning for søens tilstand, vil det ikke kræve dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 at ophøre med iltningen. Af samme grund vurderes det, at der kan udelukkes en væsentlig påvirkning af særligt beskyttede arter (bilag IV) og Natura 2000-netværkets udpegningsgrundlag eller samlede økologiske funktionalitet.

Når det fysiske anlæg med slanger og kakler skal fjernes, vil dette sandsynligvis kræve en dispensation fra § 3, da der vil ske en forstyrrelse af bunden.

Bilag

Oversigtskort Nørresø

Rapport om monitoring af Viborg Nørresø 2022 WSP

Punkt 20: Gener fra hættemågekoloni i Søndre Mose

17/24234

Resume

Klima- og Miljøudvalget har flere gange behandlet en problemstilling vedr. primært støjgener fra en hættemågekoloni i Søndre Mose syd for Viborg Søndersø.

I 2021 blev det besluttet at arbejde videre på et samlet naturgenopretningsprojekt, som skulle løse generne med hættemågekolonien. Et vigtigt indledende element i et sådant projekt var at finde en eller flere nye ynglelokaliteter i forholdsvis kort afstand fra Søndre Mose.

Desværre har det ikke været muligt for forvaltningen at finde nye lokaliteter, der kan arbejdes videre med, hvilket var en nødvendig forudsætning for det samlede projekt. Derfor foreslår forvaltningen, at der ikke arbejdes videre med projektet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at naturgenopretningsprojektet opgives, idet der ikke findes alternative ynglelokaliteter, hvortil mågekolonien kan flyttes.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at naturgenopretningsprojektet opgives, idet der ikke findes alternative ynglelokaliteter, hvortil mågekolonien kan flyttes.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har behandlet hættemågekonflikten i Søndre Mose adskillige gange, senest i september 2021 ([link til sag nr. 6 i Klima- og Miljøudvalget den 16. september 2021](#)), hvor udvalget skulle tage stilling til det videre forløb ud fra gennemførte undersøgelser af støj, vandkvalitet og fugletællinger samt tage stilling til en anlægsbevilling til gennemførelse af projektet. Udvalget besluttede, at forvaltningen skulle udarbejde et forslag til samlet naturgenopretningsprojekt, som beskrevet i sagsfremstillingen, og igangsætte et projekt, hvis afklaringen viste, at det er muligt. Anlægsbevillingen blev sendt videre til byrådet, som tiltrådte indstillingen den 6. oktober 2021.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har tidligere holdt møder med berørte borgere og andre interessenter. Senest blev der i 2019 gennemført en dialogproces med inddragelse af berørte borgere. Aarhus Universitet, Center for Adaptiv Naturforvaltning, stod for processen. Der blev afholdt 3 møder med omkring 20 deltagere ved hvert møde. Resultatet af dialogprocessen blev dokumenteret i en deltagerrapport, som blev afleveret ved Det Grønne Råds møde i marts 2020.

Beskrivelse

Baggrund

Gennem en årrække har et stigende antal hættemåger etableret en ynglekoloni i den nordlige ende af Søndre Mose, syd for Viborg Søndersø. Mosebassinet, hvor mågerne især holder til, kaldes Gartnerimosen. Mågerne er aktive i døgnets lyse timer og larmer meget i ynglesæsonen fra april til juli. De er derved til stor gene for de omkringboende. Omvendt kan menneskelig aktivitet i nærheden af mågekolonien også forstyrre mågerne i ynglesæsonen. Oversigtskort fremgår af bilag 1. Kort over de enkelte bassiner i mosen fremgår af bilag 2.

Viborg by er i udvikling. Denne udvikling omfatter også området ved Søndre Mose. I takt med at det nye byområde, Arnbjerg, udbygges forholdsvis tæt på mosen, vil generne sandsynligvis stige.

Hættemågen er totalfredet og rødlistet (truet). Derfor er der ikke nogen ”nem” løsning på at fjerne mågerne, f.eks. ved regulering (skydning). Mosen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, så der er heller ikke en ”nem” måde at fjerne de småøer i mosen, hvor mågekolonien ligger.

Indholdet i et samlet naturgenopretningsprojekt

Det skitserede projekt indeholder tre overordnede delelementer:

1. Etablering af 1-2 nye ynglelokaliteter for hættemåger. Hvor og hvordan lokaliteterne skal etableres, skal afklares som første del af projektet, da det er en forudsætning for den videre projektproces. Hvis ikke det kan lade sig gøre at etablere nye ynglelokaliteter, kan projektet ikke gennemføres.
2. Fjernelse af de småøer i Søndre Mose, hvor mågerne etablerer koloni (for at få mågerne til at flytte til nye ynglelokaliteter).
3. Vandkvalitetsforbedrende indsats i den del af Søndre Mose, hvor hættemågekolonien ligger.

Opfølgning på seneste politiske behandling

Første skridt var at finde en eller flere lokaliteter (sø eller mose), hvor der kan etableres en ynglekoloni for hættemåger. Betingelserne var i første omgang, at der var over 400 meter til nærmeste beboelse, og at der var lodsejeropbakning til projektet. Næste skridt ville så være at vurdere en evt. naturpåvirkning. Forvaltningen spurgte 2 rådgivningsfirmaer, om de kunne hjælpe med opgaven. Begge takkede nej til opgaven. Samstemmende sagde de, at det så svært ud at finde en løsning.

Forvaltningen har efterfølgende selv gennemgået egnede sø- eller moselokaliteter med en vandflade over 1 hektar i en radius af ca. 5 km fra Søndre Mose. Der var ingen egnede lokaliteter på kommunalt ejede arealer. Der var forholdsvis få egnede lokaliteter på privatejede lokaliteter. Ved alle lokaliteter tilkendegav lodsejerne, at de ikke ønskede at medvirke i et projekt som det beskrevne.

Da vandfladen skal være større end 1 hektar for at huse en mågekoloni, vil etablering af en helt ny sø blive en dyr løsning. Især hvis kommunen først skal erhverve jorden. Så det er ikke undersøgt nærmere.

Forvaltningens vurdering

Da det ikke har været muligt at finde lokaliteter, hvor der kan etableres en ny ynglekoloni for mågerne, vurderer forvaltningen, at arbejdet med et samlet naturgenopretningsprojekt må opgives.

Forvaltningen vil løbende vurdere på muligheden for at integrere egnede ynglelokaliteter i et andet projekt i forholdsvis kort afstand til Søndre Mose. Det kan f.eks. være i forbindelse med etablering af ny infrastruktur eller i forbindelse med et af kommunens projekter vedr. lavbund eller vådområder. F.eks. i Nørreådal, hvor der er egnede områder og stor afstand til beboelse.

De berørte borgere må forsøge at dæmpe generne med høgedrager og tilsvarende, som desværre har haft en meget begrænset effekt hidtil. Borgerne vil givetvis være skuffede over, at der ikke er en løsning på vej ovenpå deres deltagelse i dialogprocessen. Hvis der er interesse blandt lodsejerne for et opfølgende møde, vil forvaltningen holde et sådant møde.

Alternativer

Kommunen har ikke handlepligt. Viborg Kommune kan på den baggrund vælge ikke at foretage sig yderligere. I så fald kan generne fra mågekolonien afhjælpes i begrænset omfang ved lodsejernes brug af ”høgedrager” og andre skræmmeforanstaltninger uden for fuglenes ynglesæson.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Restrådighedsbeløb på 536.000 kr., som søges overført fra regnskab 2022 til 2025, foreslås tilbageført til kassen. Der vil efterfølgende blive aflagt anlægsregnskab på projektet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort der viser Søndre Moses placering

Kort over de enkelte mosebassiner i Søndre Mose

Punkt 21: Status for naturgenopretning af Hjarbæk Fjord på baggrund af oprettelse af kystvandråd (orienteringssag)

21/13457

Resume

Klima- og Miljøudvalget orienteres om status for projektet om naturgenopretning af Hjarbæk Fjord set i forhold til oprettelse af et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte på sit møde den 29. april 2021 ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 29. april 2021](#)) det foreliggende udkast til kommissorium for naturgenopretning af Hjarbæk Fjord.

Klima- og Miljøudvalget tog på sit møde den 11. november 2021 ([link sag nr. 13 i Klima- og Miljøudvalget den 11. november 2021](#)) en orientering om status for projektet til efterretning.

Byrådet besluttede på sit møde den 18. maj 2022 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 18. maj 2022](#)) at afsætte i alt 1 mio. kr. i 2022, 2023 og 2024 til en samarbejdsaftale med AU Foulum om grøn omstilling af arealanvendelsen i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Klima- og Miljøudvalget tog på sit møde den 9. august 2022 ([link til sag nr. 2 i Klima- og Miljøudvalget den 9. august 2022](#)) en orientering om status for projektet til efterretning.

Inddragelse og høring

Projektet er i sig selv et inddragelsesprojekt.

Det Grønne Råd udpegede på sit møde den 19. maj 2021 repræsentanter fra landbruget, sportsfiskerne, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening til deltagelse i projektets arbejdsgruppe. Rådet foreslog desuden, at fritidsfiskerne ved Hjarbæk Fjord også fik mulighed for at deltage i arbejdsgruppen.

Forvaltningen har desuden orienteret om projektet på et møde i Fjordklyngen den 14. september 2021. Her blev det foreslået både fra Fjordklyngens bestyrelse og fra erhvervsfiskerne ved Lovns Bredning, at erhvervsfiskerne blev tilbudt en plads i arbejdsgruppen.

Beskrivelse

Kystvandråd

I Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug har et flertal i Folketinget bl.a. afsat midler til udviklingstiltag for at reducere landbrugets klima- og miljøbelastning.

Byrådet besluttede på sit møde den 22. juni 2022 ([link til sag nr. 5 i byrådet den 22. juni 2022](#)), at Viborg Kommune, på baggrund af de meget store kvælstofreduktionskrav i oplandet til Hjarbæk Fjord og Viborg Kommunes igangværende projekt for fjorden, opfordrer miljøministeren til, at et af de kommende kystvandråd placeres i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Limfjordsrådet besluttede på sit møde den 10. juni 2022, at Limfjordsrådet bemyndiger formandskabet, Viborg Kommune samt evt. andre relevante Limfjordskommuner til at definere rammerne for en fælles ansøgning om kystvandråd, når

kriterierne bliver offentliggjort. På den baggrund har Viborg Kommune sammen med Limfjordsrådet søgt om nedsættelse af et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden ([Kystvandråd - den centrale del af Limfjorden](#)). Se anden sag på dagsordenen.

Status for arbejdsgruppen

Der er i skrivende stund afholdt 7 møder i arbejdsgruppen. Mødemateriale, referater mm. kan ses på hjemmesiden [Naturgenopretning - Hjarbæk Fjord - Viborg Kommune](#). Arbejdsgruppens hovedsynspunkter og konklusioner på baggrund af det hidtidige arbejde fremgår af bilag 1.

Der er et betydeligt overlap mellem opgaverne i Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen og et kommende kystvandråd for den centrale del af Limfjorden. Derfor besluttede arbejdsgruppen følgende kobling til et eventuelt kystvandråd:

1. Med udgangen af 2022 afsluttes fase 1 af Hjarbæk Fjord projektet med, at arbejdsgruppen udarbejder ”Anbefalinger til kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden” (bilag 1).
2. Arbejdsgruppens afleverer sammen med anbefalingerne sit øvrige materiale til kystvandrådet som et oplæg for delområdet Hjarbæk Fjord og inspiration for resten af oplandet.
3. 1. august 2023 afleverer kystvandrådet mindst ét scenarie for samlet indsatsplan i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen.
4. 2. halvår 2023 drøfter og vurderer Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen kystvandrådets arbejde i forhold til arbejdsgruppens opgaver og kommissorium.
5. 1. halvår 2024 tages der i Viborg Kommune, med udgangspunkt i arbejdsgruppens handleplan og kystvandrådets scenarier for indsatsplan, politisk stilling til fase 2 af Hjarbæk Fjord-projektet (igangsættelse og realisering af konkrete projekter).

Arbejdsgruppen påpegede i den forbindelse, at det i sammenhæng med pkt. 4 og 5 var væsentligt at overveje og skitsere modeller for en bredere involvering i oplandet.

Forvaltningen vil, når kystvandrådet afrapporterer sit arbejde, få udarbejdet et statutsnotat for Hjarbæk Fjords tilstand.

Mulighederne for at udtage sedimentprøver har været drøftet med et konsulentfirma. I forbindelse med kystvandrådets arbejde forventes bl.a., at AU og DHI analyserer på fosforproblematikken i forhold til Hjarbæk Fjord, herunder også sedimentets betydning. På den baggrund afventer forvaltningen kystvandrådets arbejde, inden der foretages yderligere.

Der arbejdes videre med at få foretaget videooptagelser af bunden for at få et indtryk af bundens struktur og udseende.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Med etableringen af et kystvandråd skubbes den overordnede tidsplan med et år. Det forventes, at et oplæg til handleplan kan foreligge i første kvartal af 2024, med et oplæg til aktiviteter i Fase 2. Oplægget vil som minimum indeholde:

1. Behov for indsamling af ny viden
2. Naturgenopretningstiltag/indsatskatalog for:
 - a. Fjorden
 - b. Vandskifte med Limfjorden
 - c. Oplandet
3. Oplæg til organisering af Fase 2
4. Økonomi og Finansieringsmuligheder for Fase 2

Økonomiske forhold og konsekvenser

En efterfølgende fase 2 med igangsættelse og realisering af konkrete projekter forudsætter yderligere finansiering herunder eksterne finansieringsbidrag.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Hjarbæk Fjord arbejdsgruppens konklusioner

Anbefalinger til Kystvandråd

Punkt 22: Oprettelse af kystvandråd for den centrale del af Limfjorden (bevillingssag)

22/32487

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal godkende Viborg Kommunes rolle i etablering af et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender Viborg Kommunes rolle i etablering af et kystvandråd med det vedlagte kommissorium,
2. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” forhøjes med 3.998.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023,
3. at udgiften på 3.998.000 kr. i 2023 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 2024 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme”,
4. at anlægsindtægtsbevilling til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” forhøjes med 3.998.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023,
5. at indtægten på 3.998.000 kr. i 2023 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 682.000 kr. i 2023 og på 3.316.000 kr. i 2024.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender Viborg Kommunes rolle i etablering af et kystvandråd med det vedlagte kommissorium,
2. at anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” forhøjes med 3.998.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023,
3. at udgiften på 3.998.000 kr. i 2023 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 2024 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme”,
4. at anlægsindtægtsbevilling til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” forhøjes med 3.998.000 kr. med rådighedsbeløb i 2023,
5. at indtægten på 3.998.000 kr. i 2023 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 682.000 kr. i 2023 og på 3.316.000 kr. i 2024.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede på sit møde den 22. juni 2022 ([link til sag nr. 5 i byrådet den 22. juni 2022](#)), at Viborg Kommune, på baggrund af de meget store kvælstofreduktionskrav i oplandet til Hjarbæk Fjord og Viborg Kommunes igangværende projekt for fjorden, opfordrer miljøministeren til, at et af de kommende kystvandråd placeres i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Viborg Kommune har endvidere overfor Limfjordsrådet tilbudt at byde ind med Hjarbæk Fjord som område for et kystvandopland. Limfjordsrådet besluttede på sit møde den 10. juni 2022, at Limfjordsrådet bemyndiger formandskabet, Viborg Kommune samt evt. andre relevante Limfjordskommuner til at definere rammerne for en fælles ansøgning om et kystvandråd. Dette arbejde har afventet Miljøstyrelsens offentliggørelse af kriterier for udvælgelse af kystvandråd.

Kriterierne blev offentliggjort af Miljøstyrelsen den 22. august 2022 med frist for ansøgning om et kystvandråd den 7. oktober 2022 ([link til Kystvandråd 2022-2023 \(mst.dk\)](#)).

På den baggrund besluttede Viborg Kommune og Limfjordsrådets formandskab at søge om oprettelse af et kystvandråd for Limfjordens centrale del ([link til Kystvandråd - den centrale del af Limfjorden](#)). Ved Limfjordens centrale del forstås vandområdeplanernes delområde 157: Bjørnsholm Bugt, Riisgårde Bredning, Lovns Bredning og Skive Fjord og delområde 158: Hjarbæk Fjord.

Inddragelse og høring

På baggrund af de politiske beslutninger i Viborg Kommune og Limfjordsrådet har Limfjordsrådet sammen med de 10 oplandskommuner (Ikast- Brande, Silkeborg, Herning, Holstebro, Mariagerfjord, Randers, Rebild, Skive, Vesthimmerland og Viborg) indbudt interessenter til at deltage i et lokalt partnerskab om et kystvandråd ([Kystvandråd - den centrale del af Limfjorden](#)).

Beskrivelse

Baggrund

I ”Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug” har et flertal i Folketinget bl.a. afsat midler til udviklingstiltag for at reducere landbrugets klima- og miljøbelastning. I udkastet til vandområdeplanerne 2021-2027 omsættes disse ambitioner i et udviklingsspor for kystvande, hvori indgår ”lokalt funderede analyser”, forstået som nedsættelse af kystvandråd. Analyserne skal bidrage til grundlaget for, ved genbesøget af planerne i 2023/24, at tage stilling til håndtering af evt. resterende indsatsbehov.

Kystvandrådene skal bidrage med lokal viden og har til opgave sammen med anerkendte eksperter at klarlægge kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse samt udarbejde kvalificerede forslag til et indsatsprogram, der sikrer målopfyldelse i kystvandet, jf. EU’s vandrammedirektiv. I forbindelse med Landbrugsaftalen blev det besluttet at gennemføre en second opinion, som bl.a. består af en revurdering af kvælstofindsatsbehov og håndtering af resterende indsatsbehov for fjernelse af kvælstof i et genbesøg af vandområdeplanerne i 2023/24. Resultaterne fra kystvandrådets arbejde vil ligeledes kunne indgå i genbesøget af vandområdeplanerne.

Ansøgning om oprettelse af kystvandråd

Af Miljøstyrelsens annoncering fremgår, at kommunale myndigheder kan ansøge om at nedsætte et kystvandråd på opfordring af en eller flere interessenter.

På den baggrund og med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning udarbejdede forvaltningen sammen med Limfjordsrådets formandskab og sekretariat en ansøgning til Miljøstyrelsen om oprettelse af et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden (bilag 1 og 2).

Der er desuden drøftet et oplæg til aftale med eksperter fra Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, DTU Aqua og DHI om en række analyser, der kan ligge til grund for kystvandrådets arbejde.

Ansøgningen blev imødekommet af Miljøstyrelsen den 1. februar 2022 (bilag 3 og 4). Forvaltningen har for at kunne overholde tidsfristerne underskrevet tilsagnsbrevet.

Miljøstyrelsen har bevilget et budget på 3.998.000 kr. til arbejdet. I første omgang 1.546.136,59 kr. Det resterende beløb forventes tildelt efter vedtagelsen af Finanslov 2023. Viborg Kommune er formelt set projektejer og skal i den sammenhæng bl.a. administrere den økonomi, der er forbundet med projektet.

I alt har 4 kommuner Ringkøbing-Skjern Kommune, Varde Kommune, Odense Kommune og Viborg Kommune opnået tilsagn.

Kommissorium for kystvandråd

Forvaltningen har i samarbejde med Limfjordsrådets sekretariat og med udgangspunkt i ansøgningen til Miljøstyrelsen (bilag 1 og 2) udarbejdet et kommissorium for kystvandrådets arbejde (bilag 5).

Af kommissoriet fremgår, at Limfjordsrådet er politisk styregruppe, Limfjordsrådets sekretariat har projektledelsen, og at arbejdet i kystvandrådet faciliteres af et sekretariat bestående af repræsentanter fra Limfjordsrådets sekretariat og Viborg Kommunes forvaltning. Kommunale teknikere fra de involverede kommuner og teknikere indstillet af kystvandrådets medlemmer vil sammen med sekretariatet og centrale personer/projektledere fra de involverede vidensinstitutioner indgå i en teknikergruppe. Det forudsættes, at deltagende kommunale teknikere og teknikere indstillet af kystvandrådets

medlemmer har betydelig indsigt i fagområder, som er relevante for teknikergruppens opgaver, og at mindst ét medlem repræsenterer jordbrugserhverv.

Inden aflevering til Miljøstyrelsen den 1. november 2023 præsenteres kystvandrådets oplæg for forvaltningerne i de involverede kommuner og Limfjordsrådet.

Det er ikke tidsmæssigt muligt at gennemføre politisk behandling i 10 kommuner inden 1. november 2023. Der udarbejdes derfor et oplæg til efterfølgende politisk behandling i kommunalbestyrelserne i de involverede kommuner, inden projektet formelt afsluttes 31. december 2023.

Sammensætning af kystvandråd

Kystvandrådene skal bestå af et partnerskab med op til 20 medlemmer fra interesseorganisationer og -foreninger, som har lokal tilknytning til kystvandet og derfor kan sikre inddragelse af lokal viden og forankring.

Miljøstyrelsen har udstukket de overordnede rammer for hvilke organisationer og foreninger, der kan være medlem. Det begrænser sig til:

1. Relevante landsdækkende og lokale erhvervsorganisationer
2. Repræsentanter for forsyningsselskaberne i oplandet
3. Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser
4. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål eller i øvrigt er knyttet til interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af vand.

Forvaltningen har sammen med Limfjordsrådets formandskab og sekretariat, på baggrund af de indkomne henvendelser og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens retningslinjer, peget på et kystvandråd med 19 medlemmer. Sammensætningen af rådet fremgår af bilag 6.

Sammenhæng til Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen

Der er et betydeligt overlap mellem opgaverne i Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen og et kommende kystvandråd for den centrale del af Limfjorden. Derfor besluttede arbejdsgruppen på sit seneste møde en kobling til et eventuelt kystvandråd samt en revideret tidsplan for gruppens arbejde. Se anden sag på dagsordenen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Såfremt kystvandrådets arbejde med lokale indsatsprogrammer skal vurderes og evt. indarbejdes i genbesøget af Vandområdeplanerne 2021-2027, skal kystvandrådenes bidrag afleveres til Miljøstyrelsen senest den 1. november 2023.

Efter modtagelse gennemgås kystvandrådenes analyser og alternative indsatsprogrammer mhp. at indgå i den samlede revurdering (second opinion) af kvælstofreguleringen.

Ellers skal kystvandrådene senest den 31. december 2023 sende en samlet analyse og evaluering til Miljøstyrelsen.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Ansøgning til Miljøstyrelsen om oprettelse af Kystvandråd for delområde ID157 og ID158 fra Viborg Kommune

Projektbeskrivelse til Miljøstyrelsen om oprettelse af Kystvandråd for delområde ID157 og ID158 fra Viborg Kommune - Bilag 1

Tilsagnsbrev til projekt Lokalt funderede analyser

Afgørelsesbrev vedr. nedsættelse af kystvandråd

Kommissorium for kystvandrådet

Medlemmer af kystvandråd

Punkt 23: Orientering om årsregnskab 2022

22/36419

Resume

Forvaltningen har nu opgjort det endelige regnskabsresultat for 2022 for Klima- og Miljøudvalget.

Inden behandlingen af årsregnskabet for 2022 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 19. april 2023 orienteres fagudvalgene om regnskabsresultatet og forelægges forslag til overførsel af uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger for det enkelte udvalgs ansvarsområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at regnskabsresultatet for 2022 tages til efterretning, og
2. at Klima- og Miljøudvalget anbefaler de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2022 til 2023 og anlægsbeløb fra 2022 til efterfølgende år til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget

1. tog regnskabsresultatet for 2022 til efterretning og
2. besluttede at anbefale de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2022 til 2023 og anlægsbeløb fra 2022 til efterfølgende år til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regnskabsresultat vedrørende serviceudgifter

(1.000 kr.)

Politikområde	Oprindeligt Budget 2022	Korrigeret Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (minus = mindreudgift)
Serviceudgifter				
Forsyning	-36.701	-43.801	-43.746	55
Plan, Natur og Miljø	18.414	20.742	15.849	-4.893

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30. september 2022 på [\(link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 25. oktober 2022\)](#) blev der tilført kommunekassen 7,1 mio. kr., som forbedrer mellemværendet mellem forsyningsområdet og kommunekassen.

Overførsel af over-/underskud på serviceudgifterne fra 2022 til 2023

Byrådet godkendte i 2012 de gældende principper for overførsel af driftsbudgetter mellem årene. Ifølge principperne kan decentrale enheder uden ansøgning overføre overskud op til 5 % af det korrigerede budget og underskud på op til 3% af det korrigerede budget. Der kan ansøges om overførsel af eventuelt overskud ud over 5%.

På centrale områder (dvs. budgetbeløb, som ikke er videredelegeret til decentrale enheder og afdelinger) sker der en automatisk overførsel af underskud. Overskud overføres ikke automatisk, men kan overføres efter ansøgning fra de budgetansvarlige.

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på de enkelte politikområder under Klima- og Miljøudvalget overføres følgende driftsbeløb fra 2022 til 2023:

(1.000 kr.)

Politikområde	Afvigelse	Decentrale enheder		Centrale områder	
		Overføres	Overføres ikke	Overføres	Overføres ikke
Plan, Natur og Miljø	-4.893			-4.828	-65

Specifikation af overførslerne fremgår af bilag 1.

Regnskabsresultat vedrørende anlæg

(1.000 kr.)

	Oprindeligt Budget 2022	Korrigeret Budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse (minus = mindreudgift)
Skattefinansierede anlæg	11.911	9.909	10.172	264
Forsyning	52.310	54.936	21.256	-33.680

Overførsel af ikke forbrugte anlægsbevillinger fra 2022 til 2023 eller efterfølgende år

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på Klima- og Miljøudvalgets anlægsprojekter overføres følgende anlægsbeløb fra 2022 til 2023 eller efterfølgende år:

(1.000 kr.)

	Afvigelse i regnskab 2022	Overføres til 2023	Overføres til 2024	Overføres til 2025	Overføres ikke
Skattefinansierede anlæg	264	-3.872	-685	3.822	472
Forsyning	-33.680	32.667	1.013	0	0

De væsentligste beløb til overførsel vedrører følgende projekter:

Skattefinansierede projekter

- Statsligt finansierede vand- og naturprojekter er forsinket, og dermed tidsforskydes tilskud fra Staten.

- Statsligt finansierede vand- og naturprojekter for 2021 og 2022 er forsinket og forventes gennemført i 2025 og frem.

Væsentligste beløb vedrørende overføres ikke

- De væsentligste beløb vedrører statsligt finansierede vand- og naturprojekter projekter, hvor forskel i prisfremskrivninger på henholdsvis udgiftsbudgetter og indtægtsbudgetter udgør beløbet.

Forsyning

- Renovering af omlastestation
- Etablering af nye undergrundscontainere

Specifikation af overførslerne fremgår af bilag 2.

Regnskabsbemærkninger

Som en del af årsregnskabet for 2022 indgår der for hvert politikområde regnskabsbemærkninger bestående af en oversigt over regnskabsresultatet suppleret med overordnede forklaringer.

Regnskabsbemærkningerne til Klima- og Miljøudvalgets politikområder fremgår af bilag 3.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

På mødet den 19. april 2023 bliver Viborg Kommunes årsregnskab for 2022 behandlet i Økonomi- og Erhvervsudvalget og efterfølgende i byrådet den 26. april 2023. Efter byrådets godkendelse sendes regnskabet til revisionen, og når den endelige revisionsberetning foreligger (senest 15. juni 2023), vil regnskabet inkl. revisionsberetning blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget og byrådet til endelig godkendelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Driftsoverførsler fra 2022 til 2023 Klima- og Miljøudvalget

Oversigt over overførsler af anlægsprojekter, Klima- og Miljøudvalget

Regnskabsbemærkninger 2022 - Klima- og Miljøudvalget

Punkt 24: Budget 2024 - 2027

22/36483

Resume

På mødet drøftes forslaget til drifts- og anlægsbudget for budget 2024-2027, som er under udarbejdelse. Det drøftes, om der er særlige områder, driftsbudgetudfordringer og nye anlægsønsker, der skal indgå i udvalgets budgetlægning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udmøntning af besparelsen på 20 mio. kr. drøftes,
2. at det drøftes, om der er særlige områder eller nye driftsbudgetudfordringer, som skal indgå i udvalgets budgetforslag, og
3. at det drøftes, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at udmøntning af besparelsen på 20 mio. kr. gennemføres efter grønthøstermetoden,
2. at der ikke er særlige områder eller nye driftsbudgetudfordringer, som skal indgå i udvalgets budgetforslag, og
3. at der ikke er nye, absolut nødvendige anlægsønsker.

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 8. februar 2023 spilleregler, procesplan og principper for årets budgetlægning ([link til sag nr. 18 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 8. februar 2023](#)).

Klima- og Miljøudvalget drøftede senest budgetlægningen på mødet den 21. februar 2023 ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget 21. februar 2023](#)).

Inddragelse og høring

Klima- og Miljøudvalgets budgetforslag behandles i Fælles-MED Teknik & Miljø den 22. marts 2023, den 8. maj 2023 og den 14. juni 2023.

Beskrivelse

Driftsbudget

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 8. februar 2023 behandlet principper for fastsættelse af budgetrammerne. Budgetrammerne for de enkelte udvalg og politikområder fremgår af sagen i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Besparelse på 20 mio. kr.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 8. februar 2023 besluttet, at der skal findes 20 mio. kr. som en grønthøster til at dække besparelsen, der er indarbejdet i budget 2024. Besparelsen på de 20 mio. kr. fordeles på alle serviceområderne undtagen familieområdet og socialområdet.

Der lægges op til, at udvalget kan genoptage drøftelsen af muligheder for udmøntning af udvalgets andel af besparelsen på de 20 mio. kr. herunder forslag til besparelser.

Særlige områder el. budgetudfordringer

Udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning. Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet, at der på nuværende tidspunkt ikke er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer.

Udvalget kan drøfte, om der er særlige områder, budgetudfordringer mv., som skal prioriteres og indarbejdes i udvalgets budgetforslag.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 8. februar 2023 besluttet, at udvalgene på grund af det pressede anlægsbudget i 2024 og 2025 kun kan fremsende nye anlægsønsker, der er absolut nødvendige, til den kommende budgetlægning.

Udvalget kan drøfte, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker. Sådanne anlægsønsker beskrives som idéoplæg og godkendes senest af udvalget i juni 2023.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Klima- og Miljøudvalgets endelige budgetforslag behandles på udvalgsmødet den 6. juni 2023. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 25: Måling af Sammenhængsmodellens mål - Klima- og Miljøudvalget

17/25761

Resume

Sagen lægger op til en drøftelse af muligheden for at supplere, hvordan der måles på Sammenhængsmodellens mål.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at sagen drøftes med henblik på udvalgets eventuelle input til, om målsætningerne i Sammenhængsmodellen kan måles på en anden måde.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen og anbefaler, at der indføres delmål med et kortere sigte på klimaområdet. Dette skal sammen med den årlige opfølgning på klimaplanen sikre, at Viborg Kommune løbende kan gennemføre rettidige tilpasninger af målsætninger og handlinger på klimaområdet.

Sagsfremstilling

Siden godkendelsen af Sammenhængsmodellen i december 2018, og en fastlæggelse af den såkaldte "baseline" for målsætningerne i 2019, har der løbende været en opfølgning på, hvordan det går med at nå målene. Byrådet har på sit møde den 14. december 2022 behandlet den årlige status for målene i Sammenhængsmodellen ([link til sag nr. 26 i byrådet 14. december 2022](#)). Denne status fremgår af bilag 1.

Fagudvalgene har siden 2019 løbende drøftet, hvordan man i det enkelte udvalg og på tværs af udvalg har kunnet understøtte målene i Sammenhængsmodellen.

Endelig har Økonomi- og Erhvervsudvalget 8. februar ([link til sag nr. 21 i Økonomi- og Erhvervsudvalget 8. februar 2023](#)) drøftet måling af Sammenhængsmodellens mål. Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede, at sagen behandles i fagudvalgene med henblik på input til, om målsætningerne kan måles på en anden måde.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Der er igennem årene igangsat mange forskellige tiltag og projekter, der på den ene eller anden vis har kunnet understøtte Sammenhængsmodellen. Det er ikke alle tiltag, der nødvendigvis har kunnet aflæses direkte i opfølgningen og status for de enkelte målsætninger, og i den måde, målsætningerne måles på.

Med denne sag drøfter fagudvalgene, om Sammenhængsmodellens målsætninger kan måles på en anden måde – for eksempel ved at supplere med måling af særlige indikatorer, som kan illustrere graden af målrealiseringen.

Det vil naturligvis være en forudsætning, at data kan tilvejebringes.

Eksempelvis har Kultur- og Fritidsudvalget drøftet målet vedr. "medlemskab af lokalforankret forening", hvor vi i dag måler på dette ved at spørge blandt de 16-79-årige, som deltager i den årlige borgermåling. Dette vil kunne suppleres med andre spørgsmål om foreningsmedlemskab eller suppleres med data omkring eksempelvis børneidræt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets eventuelle input vil kunne indgå i den fremadrettede opfølgning på Sammenhængsmodellens mål, herunder den samlede opfølgning på Sammenhængsmodellens mål sidst på året.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Opfølgning på Sammenhængsmodellens målsætninger 2022

Punkt 26: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

22/24931

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødeliste 2023.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødeliste 2023.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2023

Punkt 27: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgs møde, dels om planlagte møder

22/36194

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 28-03-2023

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Udvalgsformanden har været på besøg hos Bruunshaab Gl. Papfabrik, hvor der er et ønske om en oprensning af mølledammen.

Udvalgsformanden har været i dialog med Kirsten Hindbo, Bæredygtigt Viborg, om træplantning.

Orientering fra udvalget

Orientering fra direktøren

- Borgmesterbrev fra KL vedr. lovforslag om konkurrenceudsættelse af affaldsforbrændingen (bilag 1)
- Nedlæggelse af offentlige, nedgravede affaldsløsninger i Karup, Vammen og Ørum
- Renovering af rørledninger ved Øster Børsting Bæk
- Drøftelse af oversigtsmateriale mv. for stier og naturruter etc. jf. mail fra Kurt Mosgaard
- Fællesmøde mellem Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget
Det er aftalt mellem Landdistriktsudvalget og Klima- og Miljøudvalget, at de to udvalg i fællesskab behandler ansøgninger til Grøn Pulje, før Klima- og Miljøudvalget tager endelig stilling til ansøgningerne. På den baggrund skal der et fællesmøde mellem de to udvalg i kalenderen.

Der er ansøgningsfrist til Grøn Pulje 21. august 2023, og Klima- og Miljøudvalget tager endelig stilling til ansøgningerne 19. september 2023. Fællesmødet skal afholdes mellem de to datoer, idet der skal afsættes den nødvendige tid til administrativ behandling af ansøgninger samt udarbejdelse af sager til fællesmødet og udvalgs mødet i Klima- og Miljøudvalget.

Forvaltningen foreslår et fællesmøde af 1 times varighed i forbindelse med byrådsmødet 30. august 2023, hvor de to udvalgs medlemmer allerede er samlet fysisk.

- Temadag om Limfjordens miljøtilstand
Limfjordsrådet inviterer til temadag om Limfjordens miljøtilstand og presfaktorer fredag den 12. maj kl. 9-14 i Aalborg.
Den præcise adresse og program kommer i en senere mail, dette er blot for at give mulighed for at reservere dagen i

kalenderen.

Svar udbedes senest den 31. marts 2023. Forvaltningen sørger for samlet tilmelding.

Bilag

Borgmesterbrev vedr. KL's høringssvar til regeringens lovforslag om konkurrenceudsættelse af affaldsforbrændingen

Punkt 28: Underskriftsark

22/36193

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.